

**Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим
министрлиги**

Кыргыз билим берүү академиясы

**Кыргыз Республикасынын жалпы билим
берүү уюмдарынын
3-4 класстары үчүн
Чет тил предметтик стандарты**

Бишкек 2022-жылы

Авторлор-иштеп чыгуучулар:

Фатнева А.Г., Бишкек ш.

Цуканова Н.Э., Бишкек ш.

Назарбекова Г. Дж., Бишкек ш.

Балута О.Р. Бишкек ш.

Абдышева Ч.А. Бишкек ш.

Султанова Д. Ш. Сасык-Булак, Талас району, Талас областы

Курбанкулова А.С., Каракол ш.

Куцева В. С., Ош ш.

Арзиева Г. К., Массы, Ноокен району, Жалал-Абад областы

Жаникулов У.А. Баткен ш.

Мазмуну

1-бөлүм. Жалпы жоболор

- 1.1 Документтин статусу жана түзүмү
- 1.2 Негизги ченемдик документтердин системасы
- 1.3 Негизги түшүнүктөр жана терминдер

2-бөлүм. Предметтин концепциясы

- 3.1 Окутуунун максаттары жана милдеттери
- 3.2 Предметтин методологиялык негиздери
- 3.3 Негизги жана предметтик компетенттуулуктор
- 3.4 Предметтик жана негизги компетенттүүлүктөрдүн өз ара байланышы
- 3.5 Мазмундук нуктар. Окуу материалдарын мазмуну жана класстары боюнча бөлүштүрүү.
- 3.6 Предметтер аралык байланыштар жана тематикалык өтмө линияларды ишке ашыруу

3-бөлүм. Билим берүүнүн натыйжалары жана баалоо

- 3.1 Окуучулардын күтүлгөн окуу натыйжалары бөлүмдөр жана класстар боюнча
- 3.2 Окуучунун жетишкендиктерин баалоонун негизги стратегиялары

4-бөлүм. Билим берүү процессин уюштурууга коюлган талаптар

- 4.1 Ресурстук камсыздоого талаптар
- 4.2 Шыктандыруучу окутуу чөйрөсүн түзүү

Адабият

Лексикалык минимум

1-бөлүм. Жалпы жоболор

1.1 Документтин статусу жана түзүмү

Жалпы билим берүүчү мектептин 3-4-класстары үчүн ушул чет тил предметтик стандарты Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына ылайык жана Кыргыз Республикасынын орто, жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде түзүлгөн. Предметтик стандарт Мамлекеттик билим берүү стандартында аныкталган чет тилин үйрөнүүнүн максаттарына ылайык окуучуларды окуу предметинин каражаттары менен окутуунун, тарбиялоонун жана өнүктүрүүнүн жалпы стратегиясын аныктайт, ошондой эле курстун мазмунун ачып берет. Предметтик стандарт окуу программаларын жана окуу китептерин иштеп чыгуучулар үчүн багыт болуп саналат. Анын негизинде окуу программалары жана окуу китептери түзүлөт, аларда ушул предметтик стандартта билдирилген окутуу ыкмалары, принциптери жана методдору чагылдырылат. Окуу материалын структуралаштыруу, окутуунун ырааттуулугу конкреттүү окуу программалары менен аныкталат. Бул документте курстун белгилүү бир бөлүмдөрүн изилдөөгө бөлүнгөн окуу сааттарынын болжолдуу бөлүштүрүлүшү көрсөтүлгөн.

Чет тилинин предметтик стандарты – бул үч бөлүмдү камтыган бирдиктүү документ: түшүндүрмө кат; курстун белгилүү бир бөлүмдөрү боюнча окуу сааттарын болжолдуу бөлүштүрүү менен негизги мазмуну; окутуунун натыйжаларын баалоо.

Чет тилин окутуунун мазмуну компетенттүүлүк мамиленин негизинде тандалып алынган жана түзүлгөн. Бул предметтик стандарт негизги жана предметтик компетенттүүлүктү түзүүнү камсыз кылат: тил таануу, кептик жана маданият таануу. Чыныгы окуу процессинде аталган компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу тыгыз байланышта болушу керек.

1.2. Негизги ченемдик документтердин системасы

- Жарандык иденттүүлүктү өнүктүрүү концепциясы –2021-2026-жылдар аралыгында Кыргыз Республикасындагы кыргыз жараны (2020)

- Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндө" Мыйзамы (2013-ж.);
- Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүүнүн 2020-жылга чейинки концепциясы, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 23.03.2012-жылдагы № 201-токтому менен бекитилген.;
- Кыргыз Республикасында көп маданияттуу жана көп тилдүү билим берүү Концепциясы, 2008-жыл;
- 2020-жылга чейин Кыргыз Республикасынын мектеп окуучуларын жана окуучу жаштарын тарбиялоо концепциясы Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2014-жылдын 22-июлунан № 545/1 буйругу менен бекитилген.
- Мектепте жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 22.07.2022-ж. № 393 токтому)

1.3. Негизги түшүнүктөр жана терминдер

Текстти адаптациялоо – Окуучулардын тилдик компетенттүүлүгүнө жараша текстти жөнөкөйлөтүү, ылайыкташтыруу, жеңилдетүү же татаалдаштыруу. Тексттин татаалдыгын баалоодо тааныш эмес лексикалык бирдиктердин саны, изилденген синтаксистик структуралар жана алардын семантикалык маалыматты жеткирүүдөгү ролу эске алынат.

Угуу —кеп ишмердүүлүгүнүн рецептивдик түрү, оозеки билдирүүнү семантикалык кабыл алуу. Угуу тилдин формасын бир эле мезгилде кабыл алуудан жана сөздүн мазмунун түшүнүүдөн турат.

Билингвизм – инсандын же топтун эки тилди кезектешип колдоно билүүсү.

Жарандык иденттүүлүк – бул жарандык коомчулукка жамааттык субъект катары аракеттенүүгө мүмкүндүк берүүчү, тигил же бул мамлекеттин жарандарынын коомчулугуна таандык болуу сезими. Кенже мектеп окуучуларынын өзүн-өзү аныктоосунун негизги милдети болуп инсандын белгилүү бир жеке мааниге ээ болгон жалпы маданий негизде белгилүү бир мамлекеттин жарандарынын коомчулугуна таандык экендигин түшүнүүсүн билдирген жарандык инсандыкты калыптандыруу саналат. Окуу процессинде окуучулардын жарандык инсандыгын тарбиялоонун негизги багыттары: руханий-адеп-ахлактык жана баалуулук-маанилик тарбия, тарыхый, саясий-укуктук, мекенчилдик, эмгектик

жана экологиялык тарбия берүү. Кенже мектеп окуучуларында Жарандык иденттүүлүктүн калыптанышынын көрсөткүчтөрү катары инсандын эркин жашоо тандоосунун когнитивдик негизин камсыз кылуучу жарандуулук, патриоттуулук жана социалдык-сынчыл ой жүгүртүү сыяктуу интегративдүү сапаттары боло алат. Жаш окуучулардын арасында жарандык инсандыкты калыптандыруу боюнча иштердин формалары жана ыкмалары ар кандай болушу мүмкүн: окуу иш-чараларында – интеллектуалдык ролдук оюндар, көйгөйлүү окутуу, долбоордук иш-аракет, өлкөнүн ар кайсы аймактарынын өзгөчөлүктөрү, аларды байырлаган элдердин жашоосу, алардын үрп-адаттары, каада-салттары, маданияты менен тааныш болгон сырттан саякаттоо, аскердик даңктуу жерлерге сырттан саякаттоо, баатыр шаарлар менен таанышуу ж.б.; сабактан тышкаркы иш-чараларга – мамлекеттик жана элдик, улуттук майрамдарга даярдануу, класстык сааттарга, эмгек ишмердигине, тапшырмаларды аткарууга даярдануу жана майрамдарга катышуу.

Диагностикалык баалоо – окуучулардын билимдеринин, жөндөмдөрүнүн, көндүмдөрүнүн жана компетенцияларынын калыптанышынын баштапкы деңгээлин аныктоочу баалоо.

Инклюзивдик билим берүү – билим берүү муктаждыктарынын жана жеке мүмкүнчүлүктөрүнүн ар түрдүүлүгүн эске алуу менен бардык окуучулар үчүн бирдей билим алуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу.

Интеграция – окуучулардын дүйнөнү бүтүндөй кабылдоосун калыптандырууга жана негизги компетенцияларды өнүктүрүүгө багытталган айрым предметтердин, билим берүү чөйрөлөрүнүн, бүтүндөй билим берүү процессинин алкагында мазмундун структуралык компоненттеринин ортосундагы байланыштарды орнотуу жана өз ара аракеттенүүнү камсыздоо процесси.

Негизги компетенттүүлүктөр – бардык предметтер үчүн жалпы мета-предметтик мазмунда ишке ашырылуучу билим берүү натыйжалары. Алар көп функционалдуулук менен мүнөздөлөт. Автономдуу жана рефлексивдүү иштөөгө; ар кандай куралдарды (каражаттарды) интерактивдүү колдонууга, социалдык ар турдүү топторго кирүүгө жана иштөөгө мүмкүндүк берет.

Окутуунун коммуникативдик методу. Окутуунун айкалышкан методдорунун варианты, аталышы Е.И.Пассов тарабынан сунушталган. Бул методдун негизин коммуникативдик лингвистика жана иш-аракеттердин психологиялык теориясы идеялары түзөт, алар окууга коммуникативдик-ишмердүүлүк мамилесинде эң ырааттуу ишке ашырылат. Бул методдун өзгөчөлүгү – окуу процессин реалдуу баарлашуу процессине жакындатуу аракети.

Коммуникативдик-ишмердүүлүк (инсандык-ишмердүүлүк) ыкмасы. Бул ыкманын негиздөөчүлөрү С. Л. Рубинштейн, А. Н. Леонтьев, И. А. Зимняя. Бул ыкма менен окутуу борборунда окуу ишмердүүлүгүнүн субъекти катары окуучу турат, ал эми окутуу системасы инсандын жеке психологиялык, жаш жана улуттук өзгөчөлүктөрүн, окуучунун кызыкчылыктарын максималдуу түрдө эсепке алууну камтыйт. Коммуникативдик-ишмердүүлүк ыкмасынын позициясынан окутуунун объектиси угуу, сүйлөө, окуу жана жазуу сыяктуу түрлөрдөгү кеп ишмердүүлүктөрү болушу керек. "Бул ыкманын методикалык мазмуну, биринчи кезекте, иштин жамааттык түрлөрүн кеңири колдонууга, көйгөйлүү маселелерди чечүүгө, мугалим менен окуучулардын ортосундагы өнөктөштүк кызматташтыкка байланыштуу окуу ишмердүүлүгүн уюштуруу ыкмалары болуп саналат" (Зимняя, 1989). Дэйвид Филипс коммуникативдик ыкманы "формалдуу (же салттуу) грамматикадан жана котормочулуктан оолак болуу жана окуучу тилди баарлашуу каражаты катары колдонгон ыкмаларга өтүү аракети" деп аныктайт.

Критериалдык баалоо – окуучулардын окуу жетишкендиктерин так аныкталган, жамааттык иштелип чыккан, билим берүү процессинин бардык катышуучуларына алдын ала белгилүү болгон, окуучулардын компетенттүүлүгүн калыптандырууга өбөлгө түзүүчү билим берүүнүн максаттарына жана мазмунуна ылайык келген критерийлер менен салыштырууга негизделген баалоо;

Коммуникативдүүлүк – коммуникация процессиндегидей тилди иш жүзүндө колдонуудан турган билим берүү процессинин кепке багытталышы.

Коммуникативдик жагдай – бул баарлашуунун катышуучуларынын, анын ичинде мугалимдин жүрүм-туруму менен түзүлгөн башкарылуучу баарлашуу. Окуучулардын коммуникативдик жүрүм-туруму сүйлөөнүн даректүүлүгүнөн жана анын адекваттуу кабылдоолорунан турат, ал инсандар аралык кабылдоону жана башка адамдын сырткы көрүнүшүн жана жүрүм-турумун бүтүндөй чагылдырууну, аны түшүнүүнү жана баалоону камтыйт.

Коммуникативдик көнүгүүлөр - коммуникативдик жана мазмундуу милдеттерди (маселелерди) чечүүдө сүйлөө практикасынын шарттарында жөнгө салынбаган, конкреттүү-багытталбаган тилдик материалды активдештирүү. В. Л. Скалкиндин айтымында, коммуникативдик көнүгүүлөр:

- окуучуларга алар "бөлүшө" ала турган маалыматты билдирүү;
- турмуштук тажрыйбанын негизинде ырааттуу сүйлөө өндүрүшүн стимулдаштыруу;

- материал боюнча да, процедура (жол-жобо) боюнча да коммуникативдүү болуу;
- жакшы иштелип чыккан жана жетиштүү өздөштүрүлгөн материалга негизделиши керек;
- кептин бир түрүн түзүүнү караштыруу;
- окуучулардын табигый сүйлөө жүрүм-турумун камсыз кылуу,

Көнүгүүлөр төмөнкүдөй негизги типтерге бөлүнөт: 1) жооп берүүчү (суроо-жооп, реплика, шарттуу маектешүү); 2) кырдаалдык; 3) репродуктивдүү; 4) сыпаттама; 5) талкуулоо; 6) композициялык (курама); 7) демилгелүү.

Контекст – субъект тарабынан белгилүү бир жагдайды кабыл алууга, түшүнүүгө жана өзгөртүүгө таасир этүүчү, бул кырдаалга бүтүндөй жана анын компоненттерине маани берүүчү адамдын жүрүм-турумунун жана ишмердүүлүгүнүн ички жана тышкы шарттарынын системасы. Г.М. Коджаспирова контекстти оозеки же жазуу тилинин (тексттин) салыштырмалуу толук үзүндүсү катары аныктайт, анын ичинде андагы сөздөрдүн, сөз айкаштарынын жана башкалардын мааниси эң туура аныкталат.

Контексттик-кырдаалдык ыкма – талап кылынган маалыматты бардык деңгээлде туура колдонуу: тилдик, улуттук-маданий, энциклопедиялык жана кырдаалдык. Сөздөргө караганда кенири баарлашуу бирдиктерин колдонуу, башкача айтканда, "чоңойтууга жана бөлүштүрүүгө мүмкүн болгон чоңураак блокторду иштетүү, башкача айтканда, тапшырманын контекстине карата колдонулат".

Компетенция – тигил же бул дисциплинаны окутуу процессинде калыптанган билимдердин, көндүмдөрдүн, жөндөмдөрдүн жыйындысы, ошондой эле кандайдыр бир ишти аткарууга жөндөмдүүлүк. Термин 20-кылымда Н.Хомский тарабынан киргизилген. Чет тилин үйрөнүүгө карата колдонулган компетенция тилди билүүнүн белгилүү бир деңгээлин мүнөздөйт жана өз ара байланышкан үч компетенцияны камтыйт: тилдик (лингвистикалык), кептик жана коммуникативдик. Белгилүү бир кырдаалда (окуучулук, инсандык, кесиптик) анын натыйжалуу иш-аракети үчүн зарыл болгон окуучуну билимге даярдоонун алдын ала белгиленген коомдук талабы (норма, стандарттардын тизмеси).

Компетенттүүлүк – белгилүү бир кырдаалда (окуу, жеке, кесиптик) билимдин, көндүмдөрдүн жана иштин ар кандай элементтерин өз алдынча колдонууга адамдын интеграцияланган жөндөмдүүлүгү.

Критерийлер – бир нерсени баалоо, аныктоо же классификациялоонун негизинде жүргүзүлүүчү белги.

Маданий-тилдик иденттүүлүк – окутуу жана баарлашуу тилин аныктоо, аны өздөштүрүү социалдык-маданий адаптацияга жана орус тилдүү чөйрөгө интеграциялоого өбөлгө түзөт.

Инсанга багытталган окутуу – бул баланын инсандыгын, анын өзгөчөлүгүн, өзүн-өзү баалуулугун биринчи орунга койгон окутуу.

Мотивация – бул адамдын жүрүм-турумун, муктаждыктардын жыйындысын аныктоочу факторлордун тутуму.

Чеберчилик – көнүгүүлөрдү жасоонун натыйжасында автоматизм деңгээлине жеткен иш-аракет. Айырмалайт: сенсордук, акыл-эс жана мотор көндүмдөрү. Окутуу методикасында: фонетикалык (угуу репродукциясы), грамматикалык, лексикалык, ошондой эле кыймылдаткыч (жазуу учурунда) көндүмдөр айырмаланат.

Көндүм – көнүгүүлөрдү аткаруунун натыйжасында автоматизм деңгээлине жеткен иш-аракет. Булар: сезүү, акыл-эс жана кыймыл жөндөмдөрү. Окутуу методикасында: фонетикалык (угуу-айтуу), грамматикалык, лексикалык, ошондой эле кыймыл-аракет (жазуу учурунда) жөндөмдөрү бар.

Билим берүү (окуу) программасы – предметтик стандарттын негизинде иштелип чыккан жана предметтин мазмунун окутуунун темалары, бөлүмдөрү жана мөөнөттөрү боюнча бөлүштүргөн, уюштуруу-педагогикалык шарттарды, анын ичинде болжолдуу календарлык-тематикалык пландоону жана окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун формаларын регламенттеген документ.

Билим берүү процесси – бул педагогдордун түздөн-түз катышуусу менен ар кандай типтеги сабактар жана окуучулардын өз алдынча окуусу, ошондой эле экзамендерди, тесттерди жана окуучуларды жана бүтүрүүчүлөрдү аттестациялоонун башка түрлөрүндө уюштурулган окутуу жана тарбиялоо процесси. Окуу процессинин жүрүшүндө жалпы билим берүү программалары ишке ашырылат.

Билим берүүнүн натыйжасы – негизги жана предметтик компетенттүүлүктү өздөштүрүү деңгээлинде чагылдырылган билим берүү процессинин белгилүү бир этабында окуучулардын билим алуу жетишкендиктеринин жыйындысы.

Билим берүү чөйрөсү – окуучуларга окутуу жана тарбиялоочу таасирин тийгизген атайын уюштурулган шарттардын, процесстердин жана социалдык өз ара аракеттенүүлөрдүн жыйындысы.

Кайтарым байланыш – мугалимдин окуучуну окутуу процессинде алган маалыматы, бул мугалимге окуу процессин өзгөртүүгө мүмкүнчүлүк берет. Кайтарым байланыш ошондой эле окуучуга билим алуудагы өзүнүн кемчиликтерин көрүүгө жана аларды ондоого мүмкүнчүлүк берет.

Белги – окуучулардын окуудагы жетишкендиктерин шарттуу-формалдуу, сандык туюнтма цифра, тамга же башка жол менен баалоонун символу.

Баалоо – бул окуучулардын окуу жана таанып-билүү иш-аракеттерине байкоо жүргүзүү, ошондой эле билим берүүнүн сапатын жогорулатуу максатында окуучу жөнүндө маалыматты сүрөттөө, чогултуу, каттоо жана чечмелөө процесси.

Баа – бул баалоо процессинин натыйжасы, сапаттуу кайтарым байланыш маалыматы.

Жалпы билим берүү (окуу) программасы – предметтик стандарттын негизинде иштелип чыккан жана предметтин мазмунун окутуунун темалары, бөлүмдөрү жана мөөнөттөрү боюнча бөлүштүрүүчү, уюштуруучулук-педагогикалык шарттарды, анын ичинде болжолдуу календарлык-тематикалык пландоону жана окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун формаларын регламенттеген документ.

Предметтик стандарт – окуучулардын билим берүү натыйжаларын, аларга жетүү жолдорун жана предметтин алкагында өлчөөлөрдү жөнгө салуучу документ. Акырындык менен интеграцияланган курстарга өтүү менен, предметтик стандарттар менен катар билим берүү чөйрөсүнүн стандарты түзүлүшү мүмкүн.

Долбоордук окутуу – окуучулардын өз алдынча жана топтук иш-аракеттерин болжолдогон практикалык же теориялык жактан маанилүү көйгөйдү чечүүдө алынган натыйжага багытталган окуучулардын когнитивдик (таанып билүү), аффективдик (эмоционалдык-баалуулук) жана жүрүм-турумдук иш-аракеттерин уюштурууну камсыз кылуучу педагогикалык технология.

Натыйжалуу кеп ишмердүүлүгү маалыматты жаратууга жана берүүгө багытталган. Анын түрлөрү: оозеки жана жазуу кеби.

Кеп билгилиги – тажрыйба моделдеринин, сезүү моделдеринин, кырдаал моделдеринин жана баштапкы натыйжалардын негизинде кеп ишмердүүлүгүн башкарууну жүзөгө ашыруу. Кеп билгилигин өнүктүрүүдө окуучунун (сүйлөөчүнүн) алдында кептик багытталган ой жүгүртүү милдети коюлушу керек.

Кептик клишелер – белгилүү бир кептик чөйрөсүнүн коммуникативдик талаптарына ылайык колдонулган, сүйлөөдө көп кайталануучу даяр кептик формулалары. Мисалы, *тамагың таттуу болсун, иштер кандай, кутмандуу кеч, ж. б.*

Рецептивдик кеп ишмердүүлүгү алынган маалыматты кабыл алууга жана андан кийин кайра иштетүүгө багытталат. Анын түрлөрү: угуу жана окуу.

STEM-билим берүү – табигый илимдер, технология, инженерия жана математика сабактарын айкалыштырган окутуу. Бул ыкма илимий кубулуштарды жөнөкөй жана жеткиликтүү визуалдаштыруу аркылуу билимге ээ болуу максатын көздөгөн теориялык жана прикладдык илимдердин айкалышына негизделген, бул практиканын жана процесстерди терең түшүнүүнүн негизинде билим алууну жеңилдетет.

Жыйынтыктоочу баалоо – теманы, бөлүмдү окуп бүткөндөн кийин (чейректин, жылдын аягында) билимдин жана окуу көндүмдөрүнүн калыптануу деңгээлин аныктоочу баалоо.

Билгиликтер – субъект тарабынан өздөштүрүлгөн билгиликтер менен көндүмдөрдүн жыйындысы менен камсыз кылынган аракетти аткаруунун жолу. Бул көнүмүш гана эмес, ошондой эле өзгөрүлүп жаткан шарттарда белгилүү бир аракеттерди жасоо мүмкүнчүлүгүн түзөт. Билгиликтер көнүгүүлөрдү жасоо менен калыптанат.

Окуучулардын окуу жетишкендиктери (натыйжалары) – бул окуучунун окуу процессинде жетишкен акыркы натыйжасы (окуучу эмне билиши, түшүнүшү жана колдонушу керек).

Коммуникативдик ыкманын фазалары. М. В. Дружинина коммуникативдик мамилени өнүктүрүүнүн эки фазасын айырмалайт: функционалдык - прагматикалык жана маданий таануучулук. Биринчи фаза прагмалингвистика жана педагогика маалыматтарын интеграциялоого негизделген. Экинчи фаза ар кайсы өлкөлөрдүн маданиятын салыштырууга, кептик жана өлкө таануу кубулуштарын изилдөөгө, окуучулардын интеллектуалдык компетенциясын өнүктүрүүгө, изилденип жаткан материалды түшүнүүгө көңүл бурат. Коммуникативдик атмосфераны түзүүгө чоң көңүл бурулат. Окутуучунун ролу сапаттуу өзгөрөт, ал окуу китептеринин концепциясын ишке ашырган жана аларды коммуникативдик материалдар менен толуктаган стратег болуп калат.

Калыптандыруучу баалоо – бул окуу процессин жакшыртуу максатында ар бир окуучу жөнүндө маалыматтарды чогултуучу жана жалпылоочу баалоо.

Функционалдык сабаттуулук – адамдын ишмердүүлүгүнүн, байланышынын жана социалдык мамилелеринин ар кандай чөйрөлөрүндө практикалык жана турмуштук маселелердин кеңири спектрин чечүү үчүн окутуу процессинде тынымсыз алынган билимдерди, билгиликтерди жана көндүмдөрдү колдоно билүү;

Максат – акыркы, каалаган натыйжа.

2-бөлүм. Предметтин концепциясы

"Чет тили" окуу предметинин ролу жана орду заманбап социалдык заказдын өзгөчөлүктөрү менен алдын-ала аныкталат, ал тилдерди маданий диалог контекстинде адамдардын ортосундагы баарлашуу каражаты катары кеңири колдонууга мүмкүндүк берет.

Социалдык заказды ишке ашырууну камсыз кылган негизги милдеттердин катарына төмөнкүлөр кирет: өсүп келе жаткан муунда өз ара түшүнүшүүгө даярдыкты калыптандыруу, толеранттуулук рухунда тарбиялоо; башка элдердин маданиятын, жашоо образын жана ойлорун түшүнүү билгиликтерин өнүктүрүү; баарлашуу процессинде өз ойлорун жана сезимдерин жеткире билүү. Белгиленген милдеттерди артыкчылыктардын катарына көрсөтүү маданияттар аралык каражаты катары чет тилин өздөштүрүүнү болжолдойт.

Чет тилдер ар тараптуу маалымат алмашуунун, улуттук маданияттардын өз ара аракеттенүүсүнүн, инсандын жалпы адамзаттык баалуулуктарды өздөштүрүүсүнүн куралы катары андан ары иштөө максатында изилденет. Өлкөдө баарлашуунун ар кандай түрлөрүн натыйжалуу камсыз кылуу үчүн чет тилдерди колдоно билген адистерге болгон муктаждык өсүүдө.

2.1. Окутуунун максаттары жана милдеттери

Башталгыч мектепте чет тилдерин окутуунун максаты кеп ишмердүүлүгүнүн төрт түрү (угуу, сүйлөө, окуу жана жазуу) аркылуу англис тилин баарлашуу каражаты катары колдонуу негизин түзүү болуп саналат. Бул этапта англис алфавитин үйрөнүүгө жана окуучуларды окууга үйрөтүүгө, ошондой эле транскрипция белгилери менен таанышууга өзгөчө көңүл бурулат. Мындан тышкары, башталгыч мектепте чет тилин үйрөнүүдө чет тилдүү

коммуникативдик компетенцияны өздөштүрүү аркылуу окуучулардын көп маданияттуу көп тилдүү инсандыгын калыптандыруу башталат.

Коюлган максатка жетүү үчүн төмөнкү **милдеттерди** аткаруу зарыл:

Когнитивдик милдеттер:

- 3-4-класстар үчүн лексикалык жана грамматикалык минимумга ылайык баарлашуу максаттарына жетүү үчүн керектүү грамматикалык формаларды жана лексикалык бирдиктерди тандайт,
- кеп ишмердүүлүгүнүн негизги түрлөрүнө ээ (чет тилин угуу жана түшүнүү, сүйлөө, окуу, жазуу) болуу
- бир эле учурда бир тексттен, бир нече текст фрагменттеринен керектүү маалыматты табат жана бөлүп алат,
- тексттин мазмунун жана формасын баалайт, ой жүгүртөт, маалыматтарды салыштыруунун негизинде жыйынтык чыгарат,
- маалыматты интеграциялайт жана чечмелейт, маалыматтын аныктыгын баалайт, ошондой эле тексттин карама-каршы бөлүктөрүн дал келтирүү жолдорун табат.
- тексттердин ар кандай форматтары менен иштейт: туташ, туташ эмес, аралаш, курама (*меню, афишалар, жарнама, жүгүртмө ж. б.*)
- визуалдык, санариптик, графикалык маалыматтарды түшүнөт жана чечмелейт.

Жүрүм-турум милдеттери:

- кеп ишмердүүлүгүнүн түрлөрүнө (угуу, окуу, сүйлөө, жазуу) баштапкы деңгээлде ээ;
- чет тилин анын когнитивдик, коммуникативдик жана экспрессивдүү функцияларынын биримдигинде жана өз ара аракеттенүүсүндө эффективдүү байланыш каражаты катары билет;
- маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу менен өз алдынча издөө жана окутуу-практикалык иш-чараларды уюштурууга жөндөмдүү,
- окуучуда өзүн-өзү тарбиялоо, өзүн-өзү таануу жана инсандын өзүн-өзү өнүктүрүү көндүмдөрү калыптанат;
- окуучуда медиа-маалыматтык сабаттуулук көндүмдөрү калыптанат.

Баалуулук милдеттери:

- өнүгүүнүн курактык өзгөчөлүктөрүнө ылайык көп тилдүүлүктүн баалуулугун тааныйт,
- маданий көп түрдүүлүктүн баалуулуктарын коомдук, саясий жана маданий турмушта толеранттуу жүрүм-турумдун негизи катары түшүнөт жана кабыл алат жана өз өлкөсүнүн жана дүйнөнүн элдеринин маданий, руханий баалуулуктарын өздөштүрүү менен эне тилине жана маданиятына жакындайт,
- түрдүү маданияттар менен таанышуу аркылуу окуучунун дүйнөнүн картинасы жөнүндөгү түшүнүгү байыт жана жалпы көз карашы кеңейет,
- окуучу элестетүүнү өнүктүрөт жана инсандын эмоционалдык-сезимтал чөйрөсү байыт.
- тилдер аралык маданияттар аралык баарлашууга даярдыгын көрсөтөт;
- окуучуда көп түрдүүлүк жана тендик, адам укуктары, басмырлабоо, социалдык кошулуу жана айырмачылыктарды урматтоо баалуулуктары калыптанат,
- заманбап экологиялык көйгөйлөр, климаттын өзгөрүшү, жоопкерчиликтүү керектөө, жаратылышка аяр мамиле жана “жашыл” экономика маселелерин түшүнөт,
- Кыргыз Республикасынын жарандарынын коомчулугуна таандык экендигин аңдап билет.

2.2 Предметтин методологиялык негиздери

Алдыга коюлган милдеттерди эске алуу менен 3-4-класстарда чет тилин окутуу төмөнкүлөргө негизделет:

- 1) чет тилин окутууга *ишмердүүлүк мамиле*, ага ылайык мугалим чет тилде белгилүү бир деңгээлде билимди, көндүмдөрдү жана билгиликтерди гана камсыз кылбастан, окуучулардын жаш курагына ылайыктуу практикалык маселелерди чечүү процессинде окуучулардын чет тилдүү ишмердүүлүгүн калыптандырышы керек.
- 2) чет тилин окутууга *коммуникативдик* мамиле. Бул принцип билим берүүнүн негизги максатын – окуучулардын сүйлөө мүмкүнчүлүктөрүн жана муктаждыктарын, жаш өзгөчөлүгүн эске алуу менен белгилүү деңгээлде чет тилинде баарлаша билүү жөндөмүн калыптандыруу үчүн өзгөчө мааниге ээ. 3-4-класстарда чет тил курсу коммуникативдик багытка ээ жана окуучулардын баарлашуусунун реалдуу кырдаалдарына жакын окуу

кырдаалдарына киргизилген тапшырмаларды камтыйт. Бул мамиле тил бирдиктери менен таанышуунун айрым эрежелерин карайт. Сөздү, сөз айкашын, грамматикалык формасын же конструкциясын киргизүү үчүн мугалим берилген тил бирдигинин функциясын айкын көрсөтө турган, анын маанисин түшүнүүнү камсыз кылган жана сүйлөөдө анын чыныгы колдонулушун көрсөтө турган байланыш жагдайларын, кырдаалдык контексттерди табышы керек.

- 3) чет тилин окутууда **оозеки артыкчылык принциби**. Окуу материалын уюштурууда негизги көңүл оозеки кепке бурулуп, кеп ишмердүүлүгүнүн төрт түрү боюнча коммуникативдик билгиликтерди өнүктүрүү каралган. Ар кандай курактагы окуучулар уккан нерселерин оңой кабыл алышат, айрым үндөрдү, сөздөрдү гана эмес, бүтүндөй кеп үлгүлөрүн өздөштүрүшөт, анткени аларда жалпысынан тууроо жана өзгөчө үндөрдү тууроо өнүккөн. Демек, мугалим адегенде жаңы окуу материалын оозеки баяндап, окуучулардан биринчи кезекте кеп үлгүлөрүн өздөштүрүп, аларды оозеки кепте колдонууну талап кылышы керек.
- 4) **коммуникативдик көндүмдөрдү интегративдик өнүктүрүү принциби**. Бул принцип чындыкка эң жакын жагдайларда тил каражаттарды жана тил көндүмдөрдү өздөштүрүүнү болжолдойт. Мисалы, текстти окуп чыккандан кийин, окуучуларга жалпысынан окугандарын талкуулоону сунушташат, бул окуу көндүмдөрүн бир сабакта сүйлөө жана угуу жөндөмдөрү менен интеграциялоого мүмкүндүк берет. Ошентип, чет тилде сүйлөгөн/жазган адамдар менен өз ара түшүнүшүүгө, үн жана жазуу тексттери аркылуу жаңы нерселерди үйрөнүүгө мүмкүндүк берүүчү байланыш каражаты катары чет тил жөнүндө түшүнүктөрдү түзүү милдети аткарылат.
- 5) **Чет тилин окуп-үйрөнүүнүн социо-маданий багытталышы принциби** – окуучулардын баарлашуунун социалдык тажрыйбасын кеңейтүүгө мүмкүндүк берүүчү чет тилин үйрөнүү. Англис/чет тили сабагында окуучулар ар кайсы өлкөлөрдүн маданияты менен таанышат, дүйнө элдеринин майрамдары жана салттары жөнүндө маалымат алышат, жаңы билимди өз маданияты менен байланыштырышат. Окуучулар ар кандай коомдуштактагы жүрүм-турум эрежелерин түшүнүүгө үйрөнүшөт. Окуучулар сабакта Кыргызстан элдеринин жана чет өлкөлөрдүн маданиятынын өзгөчөлүгү менен таанышат.

- 6) **инклюзивдик окутуу принциби.** Бул принцип укуктардын жана эркиндиктердин теңдик идеясын чагылдырат, функционалдык чектөөлөрүнө же башка айырмачылыктарына карабастан адамдын ички дүйнөсүнүн татаалдыгын түшүнүүнү ачып берет, бул окутуу процессинин бардык катышуучулары үчүн бирдей мүмкүнчүлүктөрдү кепилдейт. Бул принцип сабактын ар кандай этаптарында ишке ашырылат. Мугалим маалыматты киргизүүнүн ар кандай ыкмаларын колдонот: визуалдаштыруу, аудио жана видео жазуулар, кыймыл көнүгүүлөр. Маалымат менен иштөөдө мугалим окуучулардын ортосундагы өз ара аракеттенүүнүн ар кандай түрлөрүн пландаштырат: жупта, топтордо, жекече иштөө. Окуучулар тарабынан натыйжаларды көрсөтүү ар түрдүү тапшырмалар аркылуу уюштурулушу мүмкүн: сүрөт тартуу, оозеки баяндоо, жазуу жүзүндөгү текст, видео, сахналаштыруу ж.б.
- 7) **социалдык жана гендердик сезимталдуулук принциби.** Окуу материалдарынын, сүрөттөрдүн, видеолордун, тексттердин жана окутуу ыкмаларынын мазмуну социалдык жана гендердик басмырлоодон таза болууга тийиш. Мугалим бардык окуучуларга социалдык тегине, жынысына жана башка айырмачылыктарына карабастан өз жетишкендиктерин көрсөтүүгө бирдей мүмкүнчүлүктөрдү берет.
- 8) **колдоочу окутуу принциби.** Англис/чет тили сабагында мугалим тапшырманы аткаруу жана максаттарга жетүү үчүн окуучуга скаффолдинг – колдоо көрсөтөт. Бул окуучулардын тажрыйбасына таянуу, текст менен иштөөдө диаграммаларды, таблицаларды берүү, окуу жана көрүү учурунда текстти бөлүктөргө бөлүү, оозеки баяндама жана жазуу иштеринин планын берүү, жуптарда, топтордо өз ара үйрөнүү жана өз ара текшерүү, тапшырмалардын аткарылыш үлгүлөрүн берүү колдонулат.

3-4-класстарда англис/чет тилин окутуу курсу концентрдик мамилеге негизделген. Концентрдик мамиле тилдик материалды акырындык менен татаалдаштыруу менен чет тилин окутуунун бир нече этаптарында бир эле теманы чечүүнү камтыйт. Окуучулар мурда окуган материалды эстешет, бышыкташат, тереңдеп билишет. Бул окутуунун эффективдүүлүгүн жогорулатууга, билимдердин жана көндүмдөрдүн туруктуулугуна жетишүүгө мүмкүндүк берет.

2.3. Негизги жана предметтик компетенттүүлүктөр

Негизги компетенттүүлүктөр (маалыматтык, социалдык-коммуникативдик, өзүн-өзү таануу жана көйгөйлөрдү чечүү) предметтик компетенциялар менен айкалыштырып ишке ашырылат:

Кептик – окуучулар 4 кеп ишмердүүлүгү боюнча (сүйлөө, угуу, окуу, жазуу) коммуникативдик көндүмдөрүн өстүрүшөт; маалыматты кабыл алууда жана берүүдө тилдик каражаттардын жетишсиздигинен кырдаалдан чыгууга билгилиги калыптанат.

Тилдик компетенттүүлүк – окуучу негизги мектеп үчүн тандалып алынган темаларга, коммуникациянын тармактарына жана кырдаалдарына ылайык жаңы тилдик каражаттарды (фонетикалык, орфографиялык, лексикалык, грамматикалык) өздөштүрөт, эне тилинде жана чет тилинде өз оюн билдирүү үчүн тилдик кубулуштарын билет жана тилдин ар түрдүү ыкмаларын үйрөнөт.

Социо-маданий компетенттүүлүк – окуучулардын тажрыйбасына, кызыгуусуна, психологиясына ылайык келген темалардын, чөйрөлөрдүн жана баарлашуу кырдаалынын алкагында үйрөнүп жаткан тилдин жардамы менен ар түрдүү элдердин маданияты менен таанышат, жеке жана башка айырмачылыктарга карабастан адамдар менен мамиле түзүүгө үйрөнүшөт; чет тилдердин маданияттар аралык баарлашуу шарттарында өз өлкөсүн, анын маданиятын көрсөтүү жөндөмүн калыптайт, окуучу жалпы жана атайын окуу көндүмдөрүн өнүктүрөт, тилдерди жана маданияттарды өз алдынча үйрөнүү үчүн жеткиликтүү болгон ыкмалар лар менен таанышат, анын ичинде жаңы информациялык технологияларды колдонот.

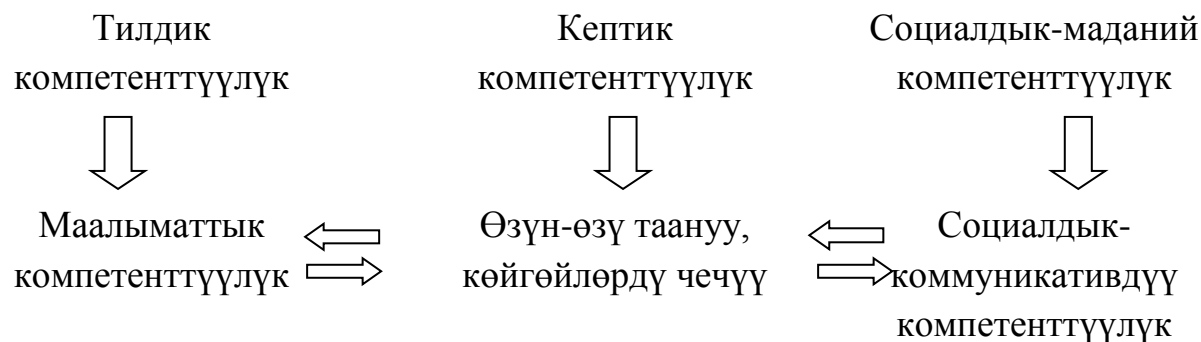
Предметтик компетенттүүлүктөр функционалдык жактан түзүлөт:

- лексикалык жана грамматикалык тапшырмалар грамматикалык эрежелерди жаттоону жокко чыгарат. Окуучулар оозеки жоопторду, сүйлөмдөрдү, жазма тексттерди түзүүдө жаңы сөздөрдү жана грамматиканы колдонушат. Окуу материалы өлкөнүн жана дүйнөнүн маданияттарынын көп түрдүүлүгүн чагылдырат.
- тапшырмалар окуучулардын окуу көндүмдөрүн өнүктүрүүгө багытталган: маалыматты издөө жана табуу, текстти талдоо, маалыматтарды салыштыруунун негизинде корутундуларды түзүү;

- текст менен иштөө үч этаптан турат: текстке чейин, текст менен иштөө, тексттен кийин;
- жаңы лексиканы киргизүү жана аны менен иштөө үчүн семантизациянын ар кандай ыкмалары колдонулат: сүрөттөр, кыймылдар аркылуу, сөздү бөлүктөр боюнча талдоо, антоним жана синонимдерге таянуу;
- 4 кеп ишмердүүлүн калыптаныуу: угуу, окуу, сүйлөө, жазуу;
- сабакта ар түрдүү тексттерди колдонуу: туташ, туташ эмес, аралаш, курама (*меню, афиша, жарнама, жүгүртмө*)

2.4 Предметтик жана негизги компетенттүүлүктөрдүн байланышы

Башталгыч мектепте чет тилин окутуунун заманбап методикасынын өзгөчөлүгү – окуу процессинин шарттарын табигый баарлашуу шарттарына жакындатууга умтулуу. Бул тенденциянын натыйжасы биргелешкен эки тараптуу жана чыгармачылык ишмердүүлүктүн натыйжасында келип чыккан предметтик компетенттүүлүктөр – тилдик, кептик, социалдык-маданий калыптанышы болду.

Предметтик компетенттүүлүктөр окуучулардын реалдуу коммуникативдик керектөөлөрүн, баарлашуу үчүн зарыл болгон өз ара макулдашылган көндүмдөрдүн болушун аныктайт, негизги компетенттүүлүктөрдү ишке ашырууга алып келет: маалыматтык, социалдык-коммуникативдик, өзүн-өзү таануу жана көйгөйлөрдү чечүү. Кептик жана тилдик компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу окуучулардын негизги маалыматтык компетенттүүлүгүн өнүктүрүүгө

багытталган. Кептик жана социалдык-маданий компетенттүүлүгүн калыптандыруу, өз кезегинде коммуникативдик компетенттүүлүктүн өнүгүүсүнө түрткү берет. Өзүн-өзү таанып билүү жана көйгөлөрдү чечүү окутуунун интерактивдүү ыкмаларын жана реалдуу маселелерди чечүүнүн жолдорун тандоо жана окуучулардын өз алдынча чечим кабыл алуусу менен байланышкан окуу ишинин ар кандай формаларын колдонууда калыптанат.

Негизги компетенттүүлүктөр менен бирге предметтик компетенттүүлүктөр төмөнкү шарттарда ишке ашырылышы мүмкүн:

- окуучулар долбоордук иш-чараларга активдүү катышуусу;
- окуу процессин окуучулардын өз алдынчалыгын, уюштуруучулук жана жоопкерчиликтүүлүгүн өнүктүрүүгө багыттоо;
- жемиштүү жеке, топтук, жуптук иштерди уюштуруу;
- окуучуларда дүйнөнү бүтүндөй кабыл алуунун калыптанышына алып келүүчү билим берүү багыттарын, жалпы билим берүү процессин интеграциялоо;
- максаттарды коюуда жана аларга жетишүүдө тажрыйба алуу үчүн шарттарды түзүү;
- практикалык жана турмуштук маселелерди чечүү үчүн окуу процессинде алынган билимдерди жана көндүмдөрдү колдонуу;
- STEM билим берүү ыкмаларын колдонуу.

2.5 Мазмундуу тилкелер. Окуу материалын мазмундуу тилкелер жана класстар боюнча бөлүштүрүү

3-4-класстар үчүн "Чет тил" предмети боюнча стандарттын мазмундуу тилкелери "Чет тилин билүү боюнча жалпы европалык компетенциялардын: Изилдөө, окутуу, баалоо" ("Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment") мазмунун чагылдырат. "Чет тилин билүү боюнча жалпы европалык компетенциялар: Окуу, окутуу, баалоо" - бул чет тилин окутуу ыкмаларын системалаштырган жана тилди билүү деңгээлин баалоону стандартташтырган документ. Жалпы европалык компетенциялар тутуму үч этапка бөлүнөт: А, В, С, алар өз

кезегинде эки этапка бөлүнөт. Ошентип, европалык лингвистикалык компетенцияларды баалоо системасы боюнча тилди билүүнүн 6 деңгээли бар: A1, A2, B1, B2, C1, C2. Ар бир деңгээл үчүн окуучунун окуу, угуу, сүйлөө жана жазуу жагынан алган билими жана жөндөмү сүрөттөлөт. Бул документ Европанын заманбап тилдерин өздөштүрүү жаатында бирдиктүү билим берүү мейкиндигин түзүүгө, тилдик жана маданий көп түрдүүлүктү сактоого, окуу процессинде окуучунун ролун күчөтүүгө, анын мотивациясын, өз алдынчалыгын жогорулатууга, өзүн-өзү сыйлоо жөндөмүн өнүктүрүүгө, чет тилин үйрөнүү/окутуу процессинде рефлексивдүү көндүмдөрдү калыптандырууга өбөлгө түзөт. Европа Кеңеши тарабынан Европа биримдигинин өлкөлөрү үчүн иштелип чыккандыктан, компетенцияларды аныктоонун бул системасы дүйнөнүн бир катар башка өлкөлөрүндө да колдонулат. Жалпы европалык компетенциялар тутумун колдонуунун негизги артыкчылыгы окуучулардын мобилдүүлүгүн жогорулатуу болуп саналат.

Ааламдашуу шартында Кыргызстандын эл аралык билим берүү процессинин бир бөлүгү болууга умтулуусу байкалууда. "Чет тилин билүүнүн жалпы европалык компетенциясын" колдонуу Кыргызстанды эл аралык билим берүү мейкиндигинин толук укуктуу катышуучусу деп эсептөөгө мүмкүндүк берет.

Башталгыч мектепте чет тилин окутуу төмөнкү "чет тилин билүү боюнча Европалык компетенцияларын" деңгээлине жооп бериши керек:

Элементардык билүү	A1 Башталгыч деңгээл	Класс 2 - Башталгыч деңгээл /Beginner
	A1 Башталгыч деңгээл	Класс 3 - Башталгыч деңгээл /Beginner
	A1 Башталгыч деңгээл	Класс 4 - Башталгыч деңгээл / Beginner
	A2 Элементардык деңгээл	Класс 5 - Элементардык деңгээл / Elementary

Элементардык тил билүү деңгээли эң төмөнкү деңгээл. Бул окуучу жөнөкөй деңгээлде баарлашып, жашаган жери, тааныш адамдары, таандык нерселери жөнүндө жөнөкөй суроолорду берип, жооп бере турган этап болуп саналат;

белгилүү бир кырдаалдарга байланыштуу жатталган сөз айкаштарынын чектелген санда гана таянбастан, тааныш же кызыккан темалар боюнча жөнөкөй маектешүүнү баштоону жана сактоону билет.

	3-4-класстар
Социалдык - тиричилик чөйрөсү	Менин үй-бүлөм, саламдашуу, коштошуу. Үй жаныбарлары жана жапайы жаныбарлар. Дене мүчөлөрү. Жашылча-жемиштер. Эртең мененки, түшкү, кечки тамак. Туулган күн (туулган күнгө байланыштуу сөздөр: белектер, шамдар, торт). Кийим. Үй-бүлө жана үй-бүлөлүк иш-чаралар. Тууганчылыктын белгилери (эжеси, агасы ж.б.) тамак-аштын түрлөрү (салат, шорпо, чай ж. б.). Азык-түлүк дүкөнүнөн сатып алуу.
Социалдык -маданий чөйрө	Өз өлкөсү менен таанышуу. Тил үйрөнүп жаткан өлкөлөр менен таанышуу. Багыттар (оң, сол). Саясий география (борбор, өлкө). Физикалык география (көл, дарыя, тоолор, токой). Адамдарды сүрөттөө (сырткы көрүнүшү, боорукер, жаман, тынч ж. б.)
Окуу-эмгек чөйрөсү	Менин мектебим. Түстөр, күндүн убактысы, айлар, мезгилдер (жыл мезгилдин кубулштары, кар, жамгыр ж.б.). Жуманын күндөрү. Убакытты аныктоо. Табигый кубулуштар (күн, ай, асман, булут, жамгыр ж.б.). Кесиптер.

Курстун логикасы. 3-4-класстарда окутулган темалар:

- 1. Инсан**
- 2. Үй-бүлө**
- 3. Мектеп**
- 4. Турак жай, жашаган жери**
- 5. Соода, тамак-аш, кийим-кече.**
- 6. Спорт жана ден-соолук**
- 7. Күнүмдүк жашоо**
- 8. Курчап турган дүйнө**
- 9. Менин өлкөм**
- 10. Үйрөнүп жаткан тилдин өлкөлөрү**
- 11. Илим жана техника дүйнөсү**
- 12. Адабият, музыка жана искусство дүйнөсү**

Окуу материалын мазмундуу тилкелер жана класстар боюнча бөлүштүрүү

Тема	3-класс	4-класс
Инсан	Саламдашуу-коштошуу. Таанышуу (аты, жашы, телефон номери)	Адамдын сырткы көрүнүшүн жана мүнөзүн сүрөттөө

Үй-бүлө	Үй-бүлө мүчөлөрү	Үй-бүлөлүк дарак Үй-бүлө мүчөлөрү менен тааныштыруу (аты, туугандык мамилеси, курагы, кесиби, хоббиси)
Мектеп	Мектеп куралдары. Түстөр 1-10 чейин эсептөө Сабакта (нускамалар) Англис тилинде кошом жана кемитем	Менин классым 10дон 100гө чейин эсептөө Сабакта (нускамалар)
Турак жай, Жашаган жер	Менин бөлмөм Эмерек (стол, отургуч ж. б.) Биздин бак	Менин шаарым, менин айылым
Соода. Тамак-аш.	Жашылчалар жана жемиштер	Негизги тамак-аш, тамактануу
Кийим	Эс алуу жана спорт үчүн кийим	Жайкы жана кышкы кийимдер
Ден соолук	Дене мүчөлөрү Түстөр	Спорт, оюндар

Бош убакыт жана хобби	Ал эмне кылууну жакшы көрөт?	Бош убакыт
Күнүмдүк жашоо	Аракет этиштери	Менин жумуш күнүм Убакыт жана күн тартиби
Курчап турган дүйнө	Үй жаныбарлары жана жапайы жаныбарлар. Түстөр Менин үй жаныбарым. Баяндоо	Күндүн убактысы, айлар, жыл мезгили, аба ырайы, өлкөлөр
Менин өлкөм	Менин мекеним – Кыргызстан. Жалпы маалымат	Кыргызстан элдеринин үрп-адаттары жана каада-салттары. Климат
Үйрөнүп жаткан тилдин өлкөлөрү	Англис тилдүү өлкөлөрдүн аттары. Борборлору. Ал кайсы жактан (өлкөдөн)?	Окулган тилдин өлкөлөрүнүн бири катары Улуу Британия менен таанышуу Климат

2.6. Предметтер аралык байланыш жана өтмө тематикалык тилкелерди ишке ашыруу

Сабактын элементи катары предметтер аралык байланыштарды мугалимдер башталгыч мектептин ишинин ар кандай баскычтарында башка предметтерден билим алууну талап кылган белгилүү бир таанып-билүү маселелерин чечүү үчүн колдоно алышат.

Чет тилин башка предметтер менен интеграциялоонун мисалдары

"Окуу" предмети менен интеграциялоо. Предметтер аралык байланыштын негизги булагы чет тилин өздөштүрүү куралы катары текст жана текст боюнча иштөө болушу мүмкүн. Чет тилин үйрөнүүнүн баштапкы этабында окуучуларды тил үйрөнүп жаткан өлкөнүн маданияты менен тааныштырган ырлар, обондуу ырлар жана сүйлөө колдонулат.

Мекен таануу жана табигый илимдер менен интеграциялоо. 3 жана 4-класстарда окуучуларга Кыргызстандын жайгашкан жери, башка мамлекеттер жөнүндө негизги географиялык маалыматтар берилет. Башка предметтер менен байланыш уюштуруу-методикалык планда да белгиленет. Мындай учурда мугалим окуучуларга Кыргыз Республикасынын географиялык картасы боюнча иш сунуш кыла алат. 3-класстагы "Жаныбарлар" темасы боюнча окуучуларга Кыргызстандын аймагында жашаган жаныбарлар жөнүндө айтып берүү сунушталат.

Көркөм өнөр предмети менен интеграциялоо. Көркөм өнөр менен байланыш башталгыч мектептин бардык класстарында чет тили сабактарында жигердүү колдонулат. Окутуу чыгармачылык иш түрүндө маалымат объектисин түзүү жана иштеп чыгуу (үй-бүлөнөрдү, үйүнөрдү, бөлмөнөрдү, мектебинерди тарткыла, ушул топтолгон материалдан "Менин дүйнөм", "Бул мен" ж.б. аталышта китеп түзгүлө).

- Текстти пландаштыруу.
- Аталышын түзүү.
- Керектүү маалыматты издөө. Маалымат булактары: "Менин үй-бүлөм" темасындагы сабактардан алынган маалымат базасы.
- Презентация түзүү.
 - Кичинекей китеп аркылуу презентациялоо

– *Математика менен интеграциялоо.* Башталгыч класстын окуучулары англис тилинде эсептөөнү өздөштүрүп, математикалык маселелерди чечишет.

Дене тарбия менен интеграциялоо. Жалпысынан этиштерди жана лексиканы үйрөнүүдө мугалимдерге "толук физикалык реакция" методунун ыкмаларын активдүү колдонуу сунушталат.

Музыка менен интеграциялоо. Балдар уккан заманбап популярдуу музыка окуучулардын жаш курагын эске алуу менен тандалат. Авторлор жана чыгарманын келип чыгышы жөнүндө маалымат менен тааныштырышат. Сүйлөө конструкцияларын колдонуу менен музыкалык чыгарманын тексти менен иш жүргүзүлөт.

Адабият менен интеграциялоо. Предметтер аралык байланыштын негизги булагы чет тилин өздөштүрүү куралы катары текст жана текст боюнча иштөө болушу мүмкүн. Ар бир модулда кичинекей чыгармалар жана авторлордун өмүр баяны көрсөтүлөт.

География менен интеграциялоо. 4-класста окуучуларга тексттерде Кыргызстандын жайгашкан жери, аны менен чектешкен коңшу мамлекеттер жөнүндө негизги географиялык маалыматтар келтирилет. Башка предметтер менен байланыш уюштуруу-методикалык планда да белгиленет. Мындай учурда мугалим окуучуларга Кыргыз Республикасынын географиялык картасы боюнча иш сунуш кыла алат.

3-бөлүм. Билим берүүнүн натыйжалары жана баалоо

3.1. Окуучуларды окутуунун күтүлгөн натыйжалары (баскычтар жана класстар боюнча)

Кептик компетенттүүлүгү

3-класс	<i>Угуу көндүмдөрү</i> – үйрөнүп жаткан материалдын чегинде (30 секундага чейин) угууну кабыл алат,
----------------	---

- мугалимдин жөнөкөй нускамаларын, тапшырмаларын жана көрсөтмөлөрүн түшүнөт,
- окуп жаткан материалдын ичиндеги жөнөкөй сөз айкаштарын жана туюнтмаларын түшүнөт,
- талкууланып жаткан теманын же тексттин негизги идеясын аныктайт,

Окуу көндүмдөрү

- өтө кыска жана жөнөкөй тексттердин негизги мазмунун түшүнөт,
- тандалган маалыматты түшүнөт жана айырмалайт (ар кандай деталдары, ж. б.)
- кыскача билдирүүлөрдү, тааныш ысымдарды жана сөздөрдү, открыткаларды, каттарды окуп, түшүнөт
- визуалдык материалды (календарь, жарнак, белгилер) көрсөтүүдө жөнөкөй маалыматты кабыл алат.

Сүйлөө кебинин көндүмдөрү

- окуу куралдарына, үй жаныбарларына жана жапайы жаныбарларга, тааныш жерлерди сүрөттөөгө байланыштуу сөздөрдүн жана сөз айкаштарынын көлөмүнө ээ болот,
- сөздөрдү жана сөз айкаштарын жөнөкөй сүйлөмдөргө бириктире алат,
- үй-бүлө мүчөлөрүн атай алат,
- артыкчылыктар жөнүндө (эмнени жакшы көрөт, эмнени сүйбөйт), тиешелүүлүгү жөнүндө (меники, ж. б.) (5 же андан ашык сүйлөм) сүйлөшө алат,
- суроолорго кыскача жооп бере алат,
- ыраазычылыгын билдирет,

Жазуу кебинин көндүмдөрү

- сөздөрдү жана кыска сөз айкаштарын жазат,
- өзү жана башка адамдар жөнүндө жөнөкөй сүйлөмдөрдү жазат,

4-класс***Угуу көндүмдөрү***

- үйрөнгөн материалдын чегинде сүйлөөнү угуп кабыл алат (30 секунддан 1 мүнөткө чейин),
- мугалимдин жөнөкөй нускамаларын, тапшырмаларын жана көрсөтмөлөрүн түшүнөт
- окуп жаткан материалдын алкагында жөнөкөй сөз айкаштарын жана туюнтмаларын түшүнөт
- талкууланып жаткан теманын же тексттин негизги идеясын түшүнөт

Окуу көндүмдөрү

- өтө кыска жана жөнөкөй тексттердин негизги мазмунун түшүнөт
- тандалган маалыматты түшүнөт жана айырмалайт (ар кандай деталдары, ж. б.)
- кыскача билдирүүлөрдү, тааныш ысымдарды жана сөздөрдү, открыткаларды, каттарды окуп, түшүнөт
- визуалдык материалды (календарь, жарнак, белгилер) көрсөтүүдө жөнөкөй маалыматты түшүнөт

Сүйлөө кебинин көндүмдөрү

- досторду, сезимдерди, үй-бүлөнү, мектеп предметтерин, тамак-ашты, жумуш күнүн, үй жаныбарларын сүрөттөө менен байланышкан сөздөрдүн жана сөз айкаштарынын колдонот,
- сөздөрдү жана сөз айкаштарын бириктирип, жөнөкөй сүйлөмдөрдү, суроолорду түзө алат,
- үй-бүлө жөнүндө, артыкчылыктар (эмнени жакшы көрөт, эмнени сүйбөйт), тиешелүүлүгү жөнүндө (менин, менин досумдуку, ж. б.) сүйлөшө алат (8 же андан көп сүйлөм),
- суроолорго кыскача жооп бере алат,
- ыраазычылык билдирет,

Жазуу кебинин көндүмдөрү

- өзү жана башка адамдар жөнүндө кыска сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү жазат,
- курчап турган дүйнө, окуялар, кубулуштар жөнүндө кыска сүйлөмдөрдү жазат.

Тилдик компетенттүүлүгү

3-класс

Графика жана орфография

- англис алфавитиндеги тамгаларды тааныйт жана жазат
- лексикалык-грамматикалык материалдын чегинде сөздөрдү окуп, жазат,

Фонетика

- эл аралык фонетикалык алфавиттин айрым транскрипциялык белгилерин тааныйт,
- англис тилинин бардык тыбыштарын адекваттуу айтат жана угуу менен айырмалайт,
- тааныш сөздөрдө жана сөз айкаштарында туура басымды сактайт,
- сүйлөмдөрдү семантикалык топторго бөлөт,
- ар кандай сүйлөмдөрдө туура интонацияны сактайт,
- угуу-сүйлөө көндүмдөрүн өркүндөтөт,

Лексика

- тематикалык картага ылайык лексикалык минимумду (100 лексикалык бирдикти) тааныйт жана кебинде колдонот.

Грамматика

кепте тааныйт жана колдонот:

- жалаң жана жайылма жөнөкөй сүйлөмдөрдү, анын ичинде бир нече бышыктоочу бар сүйлөмдөрдү,
- жөнөкөй сүйлөмдөрдү
- суроолуу сүйлөмдөрүнүн түрлөрүн (жалпы, атайын),
- оң жана терс формадагы илептүү сүйлөмдөрдү,
- модалдык этиш *can*

	<ul style="list-style-type: none"> – саналгыс жана саналуучу зат атоочторду, – <i>to be</i> этиши азыркы белгисиз чакта, – көптүк зат атоочтор, – шилтеме ат атоочтор, – жеке ат атоочтор, – <i>have/has got</i> этиши – <i>there is/are</i> түрмөгү
<p>4-класс</p>	<p><i>Графика жана орфография</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – лексикалык-грамматикалык материалдын чегинде сөздөрдү окуйт, жазат <p><i>Фонетика</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – эл аралык фонетикалык алфавиттин айрым транскрипциялык белгилерин тааныйт, – англис тилинин бардык тыбыштарын адекваттуу айтат жана угууда айырмалайт, – тааныш сөздөрдө жана сөз айкаштарында туура басымды сактайт, – сүйлөмдөрдү семантикалык топторго бөлөт, – ар кандай сүйлөмдөрдө туура интонацияны сактайт, – угуу-сүйлөө көндүмдөрүн өркүндөтөт. <p><i>Лексика</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – тематикалык картага ылайык лексикалык минимумду (150 лексикалык бирдикти) тааныйт жана кебинде колдонот. <p><i>Грамматика Өзгөчөлүктөрү</i></p> <p><i>кепте тааныйт жана колдонот:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – жалаң жана жайылма жөнөкөй сүйлөмдөрдү, анын ичинде бир нече бышыктоочу бар сүйлөмдөрдү – суроолуу сүйлөмдөрүнүн түрлөрүн (жалпы, атайын), – оң жана терс формадагы илеп сүйлөмдөрдү,

	<ul style="list-style-type: none"> – белгисиз артикль, – саналгыс жана саналуучу зат атоочтор, – зат атоочтун таандык жөндөмөсү – <i>to be</i> этиши азыркы белгисиз чакта, – зат атоочтордун көптүк түрү – шилтеме ат атоочторду, – жактама ат атоочтор, – <i>have / has got</i> этиши, – кыймыл-аракет тактоочтору, – этиштин учурдагы белгисиз чагы, – азыркы үзгүлтүксүз (созулган) учур чак,
--	--

Социо-маданий жана этно-маданий компетенттүүлүк

<i>3-класс</i>	<ul style="list-style-type: none"> – өзүнүн кептик жүрүм-турумун англис тилинде сүйлөгөн өлкөлөрдүн улуттук жана маданий өзгөчөлүктөрүн, ошондой эле типтүү баарлашуу кырдаалдарында кептик жана кептик эмес жүрүм-турум эрежелерин баштапкы билимге ылайык жүргүзө алат, – тил үйрөнүп жаткан өлкөлөрдүн улуттук жана маданий өзгөчөлүктөрү жөнүндө алгачкы түшүнүгү бар, – кептик жана кептик эмес жүрүм-турум эрежелерин билет, – сүйлөө жүрүм-турумун ошол билимге ылайык ишке ашыра алат, – англис тилдүү өлкөлөрдүн балдар фольклору менен тааныш.
<i>4-класс</i>	<ul style="list-style-type: none"> – өзүнүн кептик жүрүм-турумун англис тилдүү өлкөлөрдүн улуттук-маданий өзгөчөлүктөрүн, ошондой эле баарлашуунун типтүү кырдаалдарында кептик жана кептик эмес жүрүм-турумун баштапкы билимине ылайык жүргүзө алат. – тил үйрөнүп жаткан өлкөлөрдүн улуттук жана маданий өзгөчөлүктөрү жөнүндө алгачкы түшүнүгү

	<p>бар;</p> <ul style="list-style-type: none"> – кептик жана кептик эмес жүрүм-турум эрежелерин билет; – кептик жүрүм-турумун ошол билимге ылайык ишке ашыра алат; – англис тилдүү өлкөлөрдүн балдар фольклору менен тааныш; – социалдык, саясий жана маданий турмушта толеранттуу жүрүм-турумдун негизи катары маданияттардын ар түрдүүлүгүнүн баалуулуктарын түшүнөт жана кабыл алат, эне тилине жана маданиятына аралашып, өз өлкөсүнүн жана дүйнөнүн элдеринин маданий, руханий баалуулуктарын өздөштүрөт.
--	--

3.2 Окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун негизги стратегиялары

Башталгыч мектепте чет тили сабактарында окуучулардын жетишкендиктерин баалоо максаттары (күтүлгөн натыйжалар), окутуу ыкмалары жана формалары менен тыгыз байланышта. Баалоонун максаты - окутуунун иш жүзүндөгү натыйжаларынын күтүлгөндөргө дал келишин аныктоо. Окуучулардын окуу иш-аракеттерин баалоодо мугалим тандалган методдорго жана окутуу формаларына ылайык ар кандай баалоо ыкмаларын колдонот.

Баалоо тутумун иштеп чыгууда мугалим негизги принциптерди жетекчиликке алышы керек:

Маанилүүлүк – окуучулардын эң маанилүү окуу натыйжаларын жана иш-аракеттерин баалоого көңүл буруу.

Адекваттуулук – окутуунун максаттарына жана натыйжаларына билимдерди, көндүмдөрдү, билгиликтерди, баалуулуктарды, компетенттүүлүктү баалоону көзөмөлдөө.

Объективдүүлүк – бул принцип бардык окуучулардан окшош шарттарда бир эле сыноодон өтүүнү талап кылат. Маалыматтарды иштеп чыгуунун объективдүүлүгү мугалимге да, бардык окуучуларга да белгилүү болгон так баалоо критерийлеринин болушун карайт.

Ишенимдүүлүк – педагогикалык өлчөөнүн тактык даражасы. Эгерде бир эле белгини кайталап өлчөө бирдей натыйжаларды берсе, баалоо ыкмасы ишенимдүү деп эсептелет.

Ачык-айкындык – баалоо критерийлери жана формалары баалоо процедурасынан мурун окуучуларга түшүнүктүү, так баяндалып, белгилүү болушу керек. Окуучулар баалоо критерийлерин иштеп чыгууга катышат.

Ыкластуулук – окуучулардын катасын эмес, жетишкендиктерин баалоо, критерийлеринин оң формулировкаланганын билдирет (*3 тапшырма аткарылды, 5 сөз жазды*); терс формулировканы алып салуу (*мүмкүн эмес, жасай албайт, 5 ката кетирген ж.б.*)

Баалоонун түрлөрү

Окуучулардын билим алуу жетишкендиктерин өлчөө үчүн баалоонун үч түрү колдонулат: диагностикалык, калыптандыруучу, суммативдик/жыйынтыктоочу.

Диагностикалык баалоо

Прогресси баалоо үчүн мугалим окуу жылында окуучунун компетентүүлүгүнүн калыптанышынын баштапкы деңгээлин жетишилген натыйжалар менен салыштырат. Диагностикалык баалоонун натыйжалары кыскача баяндалып жазылат жана мугалим үчүн окуу тапшырмаларын жана окуучу үчүн окуу тапшырмаларын белгилөө менен окуу процессин өзгөртүүгө жана өркүндөтүүгө негиз болот.

Калыптандыруучу баалоо

Калыптандыруучу баалоонун максаттары – окуучулардын материалды өздөштүрүүсүнүн ийгилигин жана жеке өзгөчөлүктөрүн аныктоо, ошондой эле окуучуларга ийгиликке жетүү үчүн сунуштарды иштеп чыгуу. Калыптандыруучу баалоону мугалим окутууну өз убагында жөндөө, пландаштырууга өзгөртүүлөрдү киргизүү үчүн жана окуучу аткарган ишинин сапатын жакшыртуу үчүн колдонот. Окуучунун жөндөмдүүлүгүнүн деңгээли эмес, анын аткарган конкреттүү иши бааланат.

Окутуунун орто аралык натыйжаларын баалоодо окуучулардын өзгөчөлүктөрү эске алынат (иштин темпи, теманы өздөштүрүү ыкмалары ж.б.), окуучулардын жетишкендиктерине жана прогрессине көңүл бурулат. Окуучунун прогресси билим берүү чөйрөсүндө белгилүү бир окуу натыйжаларына жетишүү катары аныкталат. Калыптандыруучу баалоодо

окуучулар өз алдынча окуу процессине активдүү катышат, педагог конструктивдүү жооп кайтарууну камсыз кылат, окуучулар өз билимдерин өз алдынча баалашат.

Суммативдик баалоо

Окуучуларды жыйынтыктоочу баалоо билим берүүнүн ар бир баскычы боюнча пландаштырылган натыйжаларга окуучунун жетишүү даражасын аныктоо үчүн кызмат кылат жана учурдагы, аралык жана жыйынтыктоочу баалардан турат:

- Жекече аткарылган тапшырмаларды учурдагы баалоосу баалоо нормаларына (туура чечимдердин саны, кетирилген каталардын саны, каттоо эрежелерин сактоо ж.б.) жана мугалим тарабынан коюлган жеке иштерди аткаруунун критерийлерине жараша жүргүзүлөт. Мугалим окуу материалын иштеп чыгууда окуучулардын жеке өзгөчөлүктөрүнө жараша учурдагы баалоону жүргүзөт.
- Аралык баалоо предметтик куррикулумда аныкталган иштердин түрлөрүнүн негизинде жүргүзүлөт:
 - жазуу иштери/булак менен иштөө;
 - оозеки жооп/презентация;
 - долбоор, изилдөө иштери, иштин атайын түрлөрү;
 - портфолио (жетишкендиктер папкасы).

Иштин бардык түрлөрү баалоо критерийлеринин негизинде бааланат, милдеттүү болуп саналат жана баалоо планын түзүүдө мугалим тарабынан алдын ала пландаштырылат.

Жыйынтыктоочу баалоо

Жыйынтыктоочу баалоо мектеп календарына (чейрек, жарым жыл, окуу жылы) ылайык жүргүзүлөт жана колдонуудагы ченемдерге жана баалоонун иштелип чыккан критерийлерине ылайык жазуу жүзүндө аткарылат.

Баалоонун типтери

Билим берүү системасында педагогикалык баалоонун эки түрү колдонулат, алардын милдеттери ар башка: ченемдик жана критерийлик.

Ченемдик баалоо – айрым окуучулардын билимин даярдык деңгээлине карата аткарылат. Мисалы, окуучу мүнөтүнө канча сөз окуйт, диктантта канча сөз туура жазат ж.б. Анын максаты – баа коюу үчүн эмес, дифференцияланган мамилени камсыз кылуу максатында окуу процессин куруу жана топторду түзүү үчүн окуучу кайсы топко кирерин түшүнүү үчүн айрым окуучулардын ортосунда билимди практикалык салыштырууну жүргүзүү.

Критериалдык баалоо – окуучулардын жеке билимин баалоо белгиленген стандарттарга карата жүргүзүлөт. Анын максаты белгиленген стандарттарга карата айрым окуучулардын же топтордун жыйынтыктарын сүрөттөп берүү болуп саналат.

Баалоонун бул эки түрү бири-бирин жокко чыгарбайт, педагогикалык практика ченемдик да, критериалдык да баалоого муктаж. Мугалим баалоонун кайсы түрүн колдонушу керектигин аныктоо үчүн, баалоо максатына кайрылышы керек. Эгерде ар бир окуучу окуу материалынын маанилүү бөлүгүн өздөштүргөнүн же өздөштүрбөгөнүн аныктоо зарыл болсо, анда бул учурда критериалдык баалоонун түрүн колдонуу зарыл. Эгерде предмет боюнча мектептик олимпиадага катышуу үчүн бир класстан бир нече окуучуну тандап алуу зарыл болсо, анда баалоонун ченемдик түрү зарыл экендиги талашсыз.

3.2.1 "Чет тилин билүүнүн жалпы европалык компетенцияларына" ылайык продуктивдүү кеп ишмердүүлүгүн баалоо критерийлери

1. Сүйлөө

	ДИАПАЗОН	ТАКТЫК	ЫЛДАМДЫК	ӨЗ АРА АРАКЕТТЕНҮҮ
A1	Өздөрү жөнүндө маалымат берүүгө жана конкреттүү жеке	Эсте калган бир нече жөнөкөй грамматикалык жана синтаксистик	Негизинен жаттап алынган бирдиктерден турган айрым сөздөрдү,	Жеке суроолорду берип, өзү жөнүндө айта алат. Маектештин сөзүнө элементардуу реакция

	жагдайларды сүрөттөөгө кызмат кылган сөздөрдүн жана сөз айкаштарынын өтө чектелген лексикасына ээ.	түзүлүштөрдү колдонууга чектелген түрдө көзөмөлдөйт.	сүйлөмдөрдү өтө кыска сүйлөй алат. Туура сөз айкашын табуу, тааныш сөздөрдү айтуу, каталарды оңдоо үчүн көп тыныгуу жасайт.	жасай алат, бирок жалпысынан баарлашуу кайталоого, жаңылыштырууга жана каталарды оңдоого көз каранды.
A2	Жөнөкөй күнүмдүк кырдаалдарда чектелген маалыматты берүү үчүн үйрөнүлгөн конструкциялар, стандарттуу сөз айкаштары менен элементардык синтаксистик структураларды колдонот.	Кээ бир жөнөкөй структураларды туура колдонот, бирок мурдагыдай эле системалуу түрдө элементардык каталарды кетирет.	Кыска саптар менен өз оюн ачык айта алат, бирок өтө байкаларлык тыныгат жана кечтенет. Элементтерди жөн гана кайра иреттөө аркылуу үйрөнгөн сөз айкаштарын кеңейте алат.	Күнүмдүк окуу жана эс алуу маселелери боюнча жөнөкөй жана түз маалымат алмашууну талап кылган жөнөкөй коммуникация тапшырмаларын аткара алат. Абдан кыска сүйлөшүүлөрдү жүргүзө алат, бирок өз алдынча сүйлөшүүнү сейрек түшүнө алат.

2. Жазуу

	Жалпы	Диапазон	Байланыш	Тактык	Сүрөттөө	Далилдөө
A1	Жөнөкөй сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү жаза алат. Узунураак	Өздөрү же белгилүү бир жагдайлар жөнүндө маалыматты	"жана" жана "андан кийин" сыяктуу жөнөкөй	Үйрөнгөн бир нече жөнөкөй грамматикалык формаларды жана	Өзү, элестүү каармандар жөнүндө, алар кайда	<i>Дескриптор жок</i>

	<p>текстти курууда көйгөйлөргө учурайт, бул тексттин аз түшүнүктүү болуп калышына же такыр түшүнбөй калышына алып келет.</p>	<p>сүрөттөөгө тиешелүү сөздөрдүн жана сөз айкаштарынын чектелген лексикасы бар.</p>	<p>байланыштыр уучу сөздөрдү колдонуп, сөздөрдү же сөз топторун байланыштыр а алат.</p>	<p>сүйлөм структураларын туура колдонот. Каталар жазууну түшүнүүнү кыйындатат.</p>	<p>жашаганы, эмне менен алектенгени жөнүндө жөнөкөй сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү жаза алат.</p>	
A2	<p>Жөнөкөй "жана", "бирок", "анткени" сөздөр менен байланышкан бир нече жөнөкөй сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү жаза алат. Көбүрөөк көлөмдүү тексттер көйгөйлөрдү көрсөткөн сөз айкаштарын камтышы мүмкүн; бул текстти түшүнүүдө кыйынчылыктарга</p>	<p>Үйрөнгөн сөз айкаштарын, сөз топторун колдонуу менен жөнөкөй сүйлөмдөрдү түзөт. Сүйлөмдөр негизинен күнүмдүк кырдаалдарда чектелген маалыматты берүү үчүн колдонулат.</p>	<p>"жана", "бирок", "анткени" сыяктуу жөнөкөй байланыш сөздөрдү колдонуп, сөз айкаштарды байланыштыр а алат.</p>	<p>Негизинен жөнөкөй формаларды туура колдонот, бирок системалуу элементардык каталарды кетирет. Каталар түшүнбөстүктөргө алып келиши мүмкүн.</p>	<p>Өткөн окуялардын, жеке тажрыйбасынан кыска, өтө жөнөкөй сүрөттөмөлөрүн жаза алат. Кыска фантастикалык өмүр баяндарды же адамдар жөнүндө жөнөкөй ырларды жаза</p>	<p><i>Дескриптор жок</i></p>

алып келет.				алат.	
-------------	--	--	--	-------	--

3.2.2 «Чет тилин билүү жалпы европалык компетенциялар» кабылдоо көндүмдөрүн баалоо критерийлери

		Дескриптор	Булак
A1	Окуу	• Жалпы ойду түшүнөт	• Маалыматтык текст, сүрөттөр менен жөнөкөй кыска сүрөттөмө-түшүндүрмөлөр
		• Тааныш аттарды, сөздөрдү, жөнөкөй сүйлөмдөрдү бөлүп алуу менен түшүнөт	• Жөнөкөй текст
		• Кыймыл аракет аркылуу түшүнөт	• Сүрөт менен берилген жөнөкөй нускамалары
	Угуу	• Угуп түшүнөт	• Сандар • Баалар • Убакыт
		• Кыймыл аракет аркылуу түшүнөт	• Нускамалар • Жарнамалар, жарнактар • Суроолор
		• Жалпы ойду түшүнөт	• Узак паузалар менен жай, кылдаттык менен айтылган кеп
		• Түшүнөт	• Жөнөкөй жана конкреттүү күнүмдүк керектөөлөрдү канааттандырууга тиешелүү, жай,

			так жана кайталоо менен айтылган күнүмдүк кептин конструкциялары
		• Түшүнөт	• Маектештин сөзү жай жана түшүнүктүү болгон шартта өзү жөнүндө, тааныш адамдар жана буюмдар жөнүндө билдирүүлөр.

		Дескриптор	Булак
A2	Окуу	• Жалпы ойду түшүнөт	<ul style="list-style-type: none"> • Жөнөкөй күнүмдүк материалдар: кулактандыруулар, меню, тизмелер, графиктер, брошюралар, каттар, • Окуяларды сүрөттөгөн кыска гезит макалалары
		• Негизги ойлорду түшүнөт	<ul style="list-style-type: none"> • Кыска, жөнөкөй жеке каттар • Күнүмдүк белгилер жана билдирүүлөр: багыттар, инструкциялар, эскертүүлөр • Күнүмдүк турмушта табылган жабдууларды кантип колдонуу керектиги боюнча жөнөкөй көрсөтмөлөр (мисалы, телефон)
	Угуу	• Түшүнүүнү иш-аракет аркылуу көрсөтөт	<ul style="list-style-type: none"> • Жөнөкөй нускамалар • Жөнөкөй өтүнүчтөр
		• Жалпы ойду түшүнөт	• Так жана жай сүйлөө

			<ul style="list-style-type: none"> • актуалдуу телекөрсөтүү жаңылыктары
		<ul style="list-style-type: none"> • Түшүнөт 	<ul style="list-style-type: none"> • А пунктунан Б пунктуна баруу жөнүндө жөнөкөй көрсөтмөлөрдү түшүнөт • Жөнөкөй, так билдирүүлөрдү, кулактандырууларды, жазылган үзүндүлөрдү түшүнөт
		<ul style="list-style-type: none"> • Негизги учурларды түшүнөт 	<ul style="list-style-type: none"> • Жогорку жыштык лексиканы камтыган кыска, жөнөкөй тексттерди, анын ичинде эл аралык лексиканы түшүнөт • Айланадагы талкууларды түшүнөт.

4-бөлүм. Окуу процессин уюштурууга коюлган талаптар

4.1 Ресурстук камсыздоого талаптар

Билим берүү ресурстарынын түрлөрү	Талаптардын мүнөздөмөсү
Маалыматтык-коммуникациялык технологиялар	Башталгыч мектепте окуу процесси аппараттык каражаттарды (компьютер, сканер, принтер, мультимедиялык проектор ж.б.) камтыган заманбап компьютердик техника менен камсыз болушу керек.

(МКТ)каражаттары	<p>Заманбап МКТ каражаттары төмөнкүлөрдү камсыз кылууга тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - глобалдык (Интернет) жана ички локалдык тармактардын ресурстарына кирүү; - интерактивдүү билим берүү иш-аракеттеринин мүмкүнчүлүгү; - окуу мазмунун көрсөтүү. <p>Компьютердик техниканын саны педагогдордун жана окуучулардын максатка ылайыктуулугунун жана аны колдонууга даярдыгынын талаптарына жооп бериши керек.</p>
Санариптик билим берүү ресурстары	<p>Башталгыч мектепте билим берүү процесси санариптик билим берүү ресурстары, анын ичинде предмет боюнча электрондук окуу китептери жана тренажерлор, издөө системалары жана Интернет-издөө куралдары, электрондук билим берүү ресурстарынын жыйнактары, билим берүүчү интернет-порталдар менен камсыз болушу керек. Санарип билим берүү булактары басылган визуалдык демонстрациялык материалдарды (плакаттар, таблицалар жана схемалар) алмаштыра алат.</p> <p>Санарип билим берүү ресурстары төмөнкү функцияларды аткарышы керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маалымат булактары; - керектүү маалыматты издөө куралдары; <p>Санариптик билим берүү ресурстарынын саны жана тизмеси муктаждыктын жана жетиштүүлүктүн талаптарына жооп бериши керек.</p>
Окуу-методикалык адабият	<p>Башталгыч мектепте билим берүү процесси заманбап окуу-усулдук адабияттар, анын ичинде мугалим үчүн зарыл болгон методикалык камсыздоо (ченемдик документтер, окуу-методикалык материалдар программасы, мугалимдер үчүн усулдук колдонмолор ж.б.), мектеп окуучулары үчүн жаңы муундагы окуу китептери, маалымдамалар жана сөздүктөр менен камсыз кылынууга тийиш. Окуу-методикалык адабияттар төмөнкүлөрдү камсыз кылууга тийиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предметтик мазмунду өздөштүрүү;

	<p>- кенже окуучулардын окуу иштерин уюштуруу;</p> <p>- окуучулардын чыгармачылык жөндөмдөрүн өнүктүрүү.</p> <p>Окуу-методикалык адабияттардын саны комплекттүүлүктүн, жетиштүүлүктүн талаптарына жооп бериши керек.</p>
Экран-үн каражаттары	<p>Башталгыч мектепте окуу процесси аудио жазуулардын, видеофильмдердин, слайддардын презентациясын жүзөгө ашырууга мүмкүндүк берген заманбап экран-үн каражаттары менен камсыз болушу керек.</p>

4.1 Окуу үчүн шыктандыруучу чөйрөнү түзүү

1. Функционалдык-коммуникативдик багыт принциби. Окутуу окуучу оозеки (угуу, сүйлөө) жана жазуу (окуу, жазуу) коммуникациясына, б.а. курстун жүрүшүндө үйрөнүлүп жаткан тилде баарлашууга тартуу үчүн түзүлүшү керек. Угуу, сүйлөө жана окууну үйрөтүүдө баарлашуу процессиндеги ар бир кеп ишмердүүлүгүнүн жана тил кубулушунун иштешинин өзгөчөлүктөрүн эске алуу керек. Функционалдуулук тил материалын уюштурууда, оозеки-сүйлөө көнүгүүлөрдүн мүнөзүндө, сабакта окуу иштерин уюштурууда, баарлашуунун реалдуу коммуникативдик кырдаалдарын түзүүдө байкалат.

2. Дифференциацияланган жана интеграцияланган окутуу принциби. Оозеки жана жазма кепти окутууда айырмалоо зарыл; угуу жана сүйлөө; окуу жана жазуу, даярдалган жана даярдалбаган сүйлөө, анткени айтылган сүйлөө түрлөрүнүн ар бирин, сүйлөө формаларын окутууда өзүнүн методикалык милдеттери чечилет жана калыптанып жаткан иш-аракеттерге шайкеш көнүгүүлөр колдонулат, аларды аткаруу талап кылынган көндүмдөрдү жана көндүмдөрдү өздөштүрүүгө алып келиши керек.

3. Эне тилди эске алуу принциби. Окутуунун мазмунун тандоодо, окуп жаткан тилдин сүйлөө, грамматикалык жана лексикалык тараптарын окутуудагы кыйынчылыктарды болжолдоо үчүн, графиканы жана орфографияны

окутууда, семантикалык жактан алганда, сүйлөө иш-аракеттеринин структурасын аныктоо үчүн окуучулардын эне тилиндеги сүйлөө тажрыйбасын эске алуу керек.

4. ***Оозеки алдыга умтулуу принциби.*** Бул принцип тил материалдарды окуу процессине киргизүү ырааттуулугун аныктайт: угуу жана сүйлөөдөн баштап, окуу жана жазууга үйрөтүү.

5. ***Тилдин грамматикалык түзүлүшүн өздөштүрүүдөгү структуралык мамиленин принциби.*** Сүйлөмдөрдүн бардык грамматикалык ар түрдүүлүгү чектелген сандагы грамматикалык структураларда (типтүү сүйлөмдөр) берилет.

6. ***Инсандык багытталган мамиле принциби,*** анда окутуунун ар бир баскычындагы окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрү, алардын кызыкчылыктары, мүмкүнчүлүктөрү жана муктаждыктары эске алынат, мында ишмердүүлүк компоненти билим компонентине үстөмдүк кылат.

7. ***Предметтер аралык байланыштарды эске алуу принциби.*** Окуучулардын практикалык жана илимий-теориялык даярдыгын жогорулатууда предметтер аралык байланыштар маанилүү роль ойнойт, анын маанилүү өзгөчөлүгү 3-4-класстын окуучуларынын таанып-билүү ишинин жалпыланган мүнөзүн өздөштүрүүсү болуп саналат, бул аларга күнүмдүк жашоонун конкреттүү кырдаалдарында алган билимдерин жана жөндөмдөрүн колдонууга мүмкүндүк берет. Чет тили сабагында предмет аралык байланыштарды колдонуу контекстинде окуучулар башка предметтерден алынган билимди колдонуу, башка предметтерден керектүү билимдерди тандап алуу, аларды жаңы жагдайга өткөрүү, тектеш предметтерден алынган билимди салыштыруу, билимди синтездөө жана натыйжа алуу зарылдыгын түшүнүшөт. Мисалы, Кыргызстандын тарыхы, биологиясы жана географиясы боюнча башка сабактарда алган белгилүү бир билимге ээ болгон окуучулар чет тилинде өз өлкөсү (шаары) жөнүндө сүйлөшө алышат. Чет тилин үйрөнүүдө окуучулар эне тилин үйрөнүүдө алган билимдерин жана көндүмдөрүн өткөрүп алышат. Атап айтканда, бул грамматика, лексика, синтаксис жана пунктуацияны окууга тиешелүү.

8. ***Инклюзивдик окутуу принциби.*** Инклюзивдик билим берүү – бул атайын билим берүү муктаждыктарынын ар түрдүүлүгүн жана жеке өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен бардык окуучулар үчүн бирдей билим алуу мүмкүнчүлүгүн

камсыз кылуу. Ар бир окуучуну билим берүү процессине киргизүү, коррекциялык жардам көрсөтүү, билим берүү программаларын жана окуу материалдарын окуучулардын жеке мүмкүнчүлүктөрүн, өнүгүү өзгөчөлүктөрүн жана муктаждыктарын эске алуу менен ылайыкташтыруу шарттарын түзүү зарыл.

Төмөндө келтирилген методдор чет тилдерди окутуунун билдирилген принциптерин ишке ашырууну камсыз кылат жана окуучулардын негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрүн өздөштүрүүсүнө багытталат.

Окутуунун негизги усулдары

I. Топтук усулдар

Мээге чабуул. Бул окуучуларга кырдаал же көйгөй боюнча ар кандай идеяларды эркин жана ачык айтууга мүмкүнчүлүк берет. Элестетүүнү жана чыгармачылыкты өнүктүрөт. Мээ чабуулу – бул белгилүү жана кеңири колдонулган интерактивдүү ыкма, анткени ал ар бир адамга топтун ишине катышууга мүмкүнчүлүк берет.

Чакан топтордо иштөө. Чоң топто иштегенге караганда, чакан топтордо иштөө, бул популярдуу ыкма, бул бардык окуучуларга активдүү угуу же жалпы ой-пикирди иштеп чыгуу (методдун максатына ылайык) сыяктуу көндүмдөрдү иш жүзүндө колдонууга, анча оор эмес кырдаалда кызматташуу жана адамдар менен баарлашуу көндүмдөрүн практикалоого мүмкүнчүлүк берет. Топтор көп убакытты талап кылгандыктан, топтук иш кыянаттык менен колдонулбашы керек. Топтук иштерди окуучулар өз алдынча чече албаган маселени чечүү зарыл болгондо колдонуу керек. Эгерде сарпталган күч жана убакыт каалаган натыйжага кепилдик бербесе, тез иштешүү үчүн "Think, Pair, Share" ыкмасын тандаган жакшы.

Мозаика "Jigsaw" Бул ыкмада окуучулар бири-бирин үйрөтүшөт. Бири-бирин окутуу предметти боюнча үйрөтүү жана татаал материалды түшүндүрүү, суроо берүү, угуу, баарлашуу жана башкалар сыяктуу маанилүү көндүмдөрдү практикалоонун эң натыйжалуу жолдорунун бири. Бул ыкма окуучуларга кыска убакыттын ичинде көп маалымат алууга мүмкүнчүлүк берет жана лекцияларга болгон муктаждыкты белгилүү бир деңгээлде алмаштыра алат.

II. Оюндар

Окутуучу оюндары. Окутуучу оюндардын катышуучулары белгилүү бир кырдаалда, көйгөйгө жооп беришет. Окутуучу оюндардын ичинен ролдук оюндарды бөлүп көрсөтүүгө болот, алардын катышуучулары өздөрүнүн ролуна жараша сезишет, ойлонушат жана/же иш-аракет кылышат.

III. Критикалык ой жүгүртүү технологиялары

Инсерт. Бул ыкма окуучулардын текст менен натыйжалуу иштөө көндүмдөрүн калыптандырууга, активдүү жана ойлонуп окууну өнүктүрүүгө, мурда белгилүү болгон материалды жаңы материал менен байланыштырууга, ошондой эле теманы андан ары изилдөө үчүн кызыгууну арттырууга мүмкүнчүлүк берет. Бул ыкманы колдонуунун жүрүшүндө окуучу четтерде белги коёт (V "- мурда эле билгем; "+" - жаңы; "-" - башкача ойлогом; "?" - түшүнгөн жокмун, суроолор бар), ал эми текстти окуп чыккандан кийин, таблицаны тиешелүү темалар графиги менен толтурат. Таблицада тексттен алынган маалыматтар кыскача жазылат. Андан кийин алынган маалыматты кайра иштетүү процесси уюштурулушу керек. Мисалы, жаңы маалыматты талкуулоо, дебаттарды уюштуруу же текстти окуп жатканда пайда болгон маселелер боюнча изилдөө иштерин уюштуруу.

Бул ыкманы колдонуунун натыйжасында төмөндөгүлөр түзүлөт:

- текст менен эффективдүү иштөө көндүмдөрү,
- активдүү, ойлонуп окуу,
- мурда белгилүү болгон материалды жаңы материал менен байланыштыра билүү,
- теманы андан ары изилдөөгө түрткү берет,

Билем, билгим келет, билдим. Метод изилдөө көндүмдөрүн өнүктүрүүгө жана таанып-билүү иш-аракеттерин рационалдуу уюштурууга багытталган. *Билем, билгим келет, билдим* ыкмасы-кандайдыр бир тема же бөлүм боюнча изилдөө иштерин жүргүзүүгө мүмкүнчүлүк берген графикалык уюштуруучу. Иштин жыйынтыгы таблицкага жазылат.

Билем	Билгим келет	Билдим

Синквейн. Окуучулардын түшүнүк жүгүн баалоо ыкмасы жана алардын чыгармачылык мүмкүнчүлүктөрүн өнүктүрүү каражаты. Синквейн - (фрдан. "беш") бул беш саптан турган ыр. Бул предметтин өтө кыскача мүнөздөмөсү, ал окуучуга өз билимин синтездөөгө мүмкүнчүлүк берет, ал эми мугалим окуучулардын тема боюнча түшүнүгү канчалык калыптангандыгын, сабактын максатына канчалык жеткенин аныктаганга мүмкүндүк берет. Синквейн төмөнкү план боюнча даярдалат:

1. 1 зат атооч - тема
2. Теманы ачкан 2 сын атооч
3. Теманы ачкан 3 этиш
4. Теманы мүнөздөгөн 4 маанилүү сөз
5. 1 зат атооч – темага синоним.

Венн Диаграммасы. Диаграмма айырмачылыктарды жана жалпы мүнөздөмөлөргө ээ болгон эки же андан көп аспектилерди карап жатканда анализ жана синтез жүргүзүүгө мүмкүндүк берет. Диаграмма эки же андан көп кесилишкен чөйрөлөрдө курулат.

Кластер. Кластерлердин бөлүнүшү өтө жөнөкөй жана эсте сактоого оңой:

- Негизги сөздү же сүйлөмдү чоң кагаздын ортосуна же тактага же башка жазуу бетине жазыңыз.
- Берилген темага байланыштуу оюңузга келген сөздөрдү же сүйлөмдөрдү жаза баштаңыз.
- Идеяларды ойлоп таап, аларды жазып жатканда, өзүңүзгө ылайыктуу деп эсептеген идеялардын ортосунда байланыш түзө баштаңыз.
- Убакыт бүткөнчө же бардык идеяларыңыз түгөнгөнчө, оюңузга канча идея келсе, ошону жазыңыз.

IV. Талкуунун ар кандай түрлөрү

Дискуссия даярдалбаган сүйлөө көндүмдөрүн өркүндөтөт. Окуучулар логикалык ой жүгүртүшөт, көйгөйлөрдү чечишет жана чечим чыгарышат. Бул көнүгүү чыгармачыл башталышты өнүктүрүүгө, көйгөйлөрдү терең түшүнүүгө жардам берет жана ошол эле учурда катышуучулардын ортосундагы социалдык байланыштарды бекемдейт.

Дискуссия окуучулардын ортосундагы өз ара аракеттенүүнү камсыз кылат, ал жогорку тартиптеги ой жүгүртүүнү жана мугалимдин көзөмөлүсүз өз ара эркин пикир алмашууну камтыйт. Натыйжада, көйгөйлөрдү, жүрүм-турумду жана көз караштарды жамааттык түшүнүүгө жетишилет.

Позицияны алуу, Бурчтар, Пикирлердин шкаласы. Бул ыкма изилденип жаткан тема боюнча ар кандай пикирлерди көрсөтүү, окуучуларга өз көз караштарын билдирүүгө жана баарлашуу көндүмдөрүн иш жүзүндө колдонууга мүмкүнчүлүк берүү үчүн киришүү көнүгүүсү катары пайдалуу. Ошондой эле, сабактын аягында окуучулардын берилген теманы кандайча түшүнгөндүгүн баалоо үчүн колдонсо болот.

Бул ыкма класста талаш-тартыштуу маселени талкуулоодо пайдалуу. Талаш-тартыштуу маселе далил менен негизделген, карама-каршы көз караштардын (эки же андан көп) болушун билдириши керек, аларга дайыма эле туура жооп берилбейт.

V. Долбоор усулу

Бул ыкма тилдик материалды чыгармачылык менен колдонууга, чет тили сабактарын талкууга, изилдөөгө айландырууга мүмкүндүк берет. Долбоор ыкмасын колдонуу үчүн негизги талаптар:

- чыгармачылык изилдөө планында маанилүү болгон, комплекстүү билимди, аны чечүү үчүн илимий издөөнү талап кылган көйгөйдүн/милдеттин болушу;
- күтүлгөн натыйжалардын практикалык, теориялык, таанып-билүү мааниси;
- окуучулардын өз алдынча (жеке, жуп, топ) иш-аракеттери;

- долбоордун мазмунун структуралаштыруу (этап-этабы менен натыйжаларды көрсөтүү);
- аракеттердин белгилүү ырааттуулугун камсыз кылуучу изилдөө ыкмаларын колдонуу.

VI. STEAM технологиялары билимдин ар түрдүү тармактарын бирдиктүү билим берүү процессине бириктирет. STEM технологияларын колдонуу окуучулардын математикалык жана табият таануу циклеринин долбоорлорун ишке ашырууну камтыйт, ал заманбап адамдын ийкемдүү ой жүгүртүү, чыгармачылык, мотивация сыяктуу сапаттарын өнүктүрүүгө жана келечектин негизги көндүмдөрүн калыптандырууга көмөктөшөт: коммуникация, кызматташуу, сынчыл ой жүгүртүү жана чыгармачылык. STEM негизиндеги долбоордук жана көйгөйлүү окутуу төмөнкү темаларда ишке ашырылышы мүмкүн: *Турак жай, Соода, Тамак-аш, Ден соолук, Хобби, Айланадагы дүйнө, Менин өлкөм*. Бул ыкма изилдөө жана долбоордук иш, критикалык ой жүгүртүү, кызматташуу жана көйгөйлөрдү чечүү көндүмдөрүн өнүктүрүүгө өбөлгө түзөт.

Колдонгон адабияттар

1. Кыргыз Республикасынын мектептеринде предметтик билим берүүнүн мамлекеттик стандарттары. Түзүүчүлөр: Рысбаев С, К., Акматова А.А., Калманова Э.К., Абдухамидова Б.А., Эсеналиева К.Э. – Бишкек, 2006.
2. 1-4-класстар үчүн англис тили боюнча окуу программасы. – Бишкек, 2008.
3. Кыргыз Республикасындагы көп маданияттуу жана көп тилдүү билим берүү концепциясы. – Бишкек, 2009.
4. Кыргыз Республикасынын жалпы орто билим берүүнүн алкактык улуттук куррикулуму. – Бишкек, 2010.
5. Формативдик жана суммативдик баалоо боюнча колдонмо. – Бишкек, 2008.
6. Соловова Е.Н. Чет тилдерди окутуунун методикасы. Лекциялардын негизги курсу. – М.: Просвещение, 2007.

7. Соловова Е.Н. Чет тилдерди окутуунун методикасы. Базалык курс боюнча практикум. – М.: Астрель, 2009
8. Окуу планын иштеп чыгуу, билим берүүнүн сапатын баалоо, окуу китептери жана окуу-методикалык материалдар үчүн окуу модулдары. – Бишкек, 2008.
9. Brown D. H. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. – Pearson Education, 2009.
10. Gower R., Phillips D. & Walters S. Teaching Practice: A Handbook for Teachers in Training. – Macmillan, 2015.
11. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. – Macmillan, 2011.

Интернет ресурстар

1. Региональная коллекция Челябинской области. - Режим доступа: <http://imc.rkc-74.ru>
2. Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.- Режим доступа: <http://eor.edu.ru>
3. Единая коллекция цифровых образовательных ресурсов. - Режим доступа: <http://school-collection.edu.ru>
4. Единое окно доступа к образовательным ресурсам. - Режим доступа: <http://window.edu.ru>
5. Ресурсы по изучению иностранных языков: английский язык. - Режим доступа: <http://www.allbest.ru/langv-e.htm>
6. Коммуникативный метод обучения английскому языку – что это такое?. – Режим доступа: <http://школы-английского.online/коммуникативный-метод-обучения-англ/>
7. Использование коммуникативной методики в преподавании английского языка (на примере курсов интенсивного изучения английского в Великобритании). – Режим доступа: <http://moluch.ru/archive/52/6746>
8. Коммуникативная методика. - Режим доступа: <http://languagelink.ru/about/communicative/>

9. Коммуникативность как главная черта современного урока иностранного языка. - Режим доступа: <http://e-koncept.ru/2016/86982.htm>
10. The Communicative Approach in English as a foreign language teaching. - Режим доступа: <http://monografias.com/trabajos18/the-communicative-approach/the-communicative-approach.shtml>
11. Коммуникативный подход в преподавании иностранных языков. - Режим доступа: http://ru.wikipedia.org/wiki/Коммуникативный_подход_в_преподавании_иностраннных_языков
12. Коммуникативный метод обучения английскому языку. - Режим доступа: http://start2talk.ru/poleznye_stati/communicative_method.html
13. Коммуникативный подход в обучении иностранному языку. - Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/kommunikativnyy-podhod-v-obuchenii-inostrannomu-yazyku-1>
14. О коммуникативной методике преподавания английского языка. - Режим доступа: <http://start2study.ru/communicative-approach/>

3-класс үчүн англис тилинин активдүү лексикалык минимуму

Greetings	Numbers	Pronouns
Hello! = Hi! What's your name? My name's = My name is Goodbye! = Bye! What's = What is I'm = I am ... years old	one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, zero	He/his, She/her, They/their It/its, We/our, You/Your, This/that, These/those
Classroom language	Family	Actions
Come to the blackboard. Close your books.	mother, father, sister, brother, grandmother, grandfather,	dance, draw, speak, eat, swim, hunt, sing, climb, run, write,

Open your books. I don't understand. May I go out? May I come in? Listen. Stand up. Sit down. Look at the blackboard. unscramble, chose, circle, trace, point, complete, cover the text, dialogue, write, read, match	parents, baby	drive, jump, cook, go, speak,
World around us	Classroom objects	Fruit and vegetables
lake, yurt, field, flower, cloud, sky, sun, tree, bird, mountain, a boy, a girl, a bed, a fan, a jet, a pen, a finger, house, home,	marker, eraser, pencil, notebook, book, student, ruler, pencil case, pen, schoolbag, sharpener, desk chair, door, window, teacher, blackboard	carrots, cabbage, cucumbers, peppers tomatoes, potatoes, beans, onions pear, banana, apple, orange, grapes, lemon, cherry, peach
Colours	Animals and adjectives	
red, blue, green, yellow, black, white, brown, orange, grey, purple	rooster, bull, donkey, goat, wolf, horse, pig, frog, toad, chicken, hen, cat, dog, fox, zebra, fish, farm, wild, goose, cow, sheep, heavy/light, big/small long/short, tall/short, nice/dangerous, fat/thin, fast /slow, hardworking /lazy	

3-класс үчүн англис тилинин пассивдүү лексикалык минимуму

van, fan, kite, lemon, taxi, queen, wig, mat, sack, stick, rock, insect, umbrella, moon, roof, pool, hood, root, spoon,	vet, net, bat, phone number, pig, spot, pot, dot, zip, lip, kid, fog, log, bin, tin, pin, hat, cake, bike, take, pine, mice, ice, lane,	bathroom, weather, thin, bath, thick, path, thumb, thunder, thermos, face, doctor, glue, balloon, elephant, egg, shoe,	cup, hut, nut, hood, hook, wool, truck, jug, mug, bug, ball, lamp, frog, shell, bench, ship, dish, chip, chin, rose, tube, stone, cube, huge, cute, bone, rope, flower, king, wing, wind, bee, feet, jeep,
---	---	--	--

wood, boot, food, tail, snail, train, boat, coat, rain, daisy	song, ill, flag, cloud, clown, plane, sea, beach, tea, tennis, football	computer, toy, doll,	seed, sweep, sweet, teeth
---	---	----------------------	---------------------------

4-класс үчүн англис тилинин активдүү лексикалык минимуму

Countries	Greetings	Free time activities
Great Britain, Spain, Kyrgyzstan, Russia, Italy, Japan, the USA, France, China, capital, country	Nice to meet you! Nice to meet you, too! Where are you from?	listening to music, playing football, watching TV dancing, going to the cinema/ mountains, singing, playing basketball/computer games/tennis going for a walk, swimming reading books, doing homework
Family	Jobs	Clothes
mother, father, grandmother, grandfather, sister, brother, cousin, aunt, uncle, wife, husband	teacher, vet, actor, actress, doctor, farmer, seller, driver, builder, manager, police officer, nurse, student, businessman, businesswoman	a T-shirt, a blouse, a skirt, a shirt, a dress, a hat, trousers, boots, a uniform, a tie, a coat, a jacket, a sweater, socks, shoes, wear
Body	Appearance	Time
hair, hands, face, nose, eyes, ears, neck, mouth, toes, finger, arm, shoulders, leg, tooth/teeth, foot/feet, knee.	slim, beautiful, handsome, fat, tall, short, sporty	time, half, o'clock, in the morning, in the afternoon, in the evening, at night What time is it?
Numbers	Groceries	Weather
eleven, twelve, thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, seventeen,	butter, oil, rice, noodles, sausages, bread, juice, milk, tea, cheese, sweets, biscuits,	the weather, hot, cold, cloudy, sunny, windy, raining, snowing

eighteen, nineteen, twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, a hundred	eggs, meat, salt, sugar, litre, gram, kilo, package, carton, loaf, fruit, vegetables, coffee	What is the weather like today?
Adjectives	Common verbs	Adverbs of frequency
Kyrgyz, Uzbek, Russian, new, beautiful, old, red, big, black and white, interesting, friendly	have, eat, speak, drink, like, live, play, go, help, have, read, do	always, usually, never, sometimes
Days of the week	Months & seasons	
Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday, week, weekend;	winter, spring, summer, autumn; January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December; year, month, season	

4-класс үчүн англис тилинин пассивдүү лексикалык минимуму

mouse, clown, crown, tower, sound, ground, round, car, star, jar, fork, worm, corn, water, paper, tiger, stork paper, Mars, fish, leaf, frog, headphones, phone, elephant, dolphin, fox, pear, square, hare, fare, bear, lake, wait, tail, mail, train, bake, wave, train, plane, bird, person, iceberg, perfume, turtle, curly, circle, farm, fire, score, tired, vampire, store, snore, tire, pizza, pie, light, right, fly, spy, cry, pine, high, lie, ice, bicycle, candy, ice-cream, Coke, carrot, coin, boil, toilet, toy, cowboy, annoy, joy, rose, soap, boat, road, toast, bowl, pillow, rope, globe, robe